

Atbild uz
jauniešu
jautājumiem
PAKAC

3. lappusē

Iepazīstinām
ar Galēnu
amatierteātri

6. lappusē

Preiļu
galvenajā
bibliotēkā
spokojas

7. lappusē

11. novembris — Latvijas Brīvības cīņās kritušo varoņu piemiņas diena



● Par skaistu tradīciju, atzīmējot Lāčplēša dienu, kļuvuši lāpu gājieni, kuros piedalās skolu jaunatne, zemessargi un jaunsargi, ģimenes ar bērniem un ikviens iedzīvotājs, kurš uzskata par savu pienākumu godāt kritušos varoņus — cīnītājus par Latvijas brīvību. Foto: G. Vilcāns

11. novembris ir diena, kad 1919. gadā Latvijas armija sīvās cīņās atbrīvoja Rīgu no bermontiešiem, un kopš tā laika šajā dienā tiek godināta cīnītāju un kritušo varoņu piemiņa. Šajā datumā dibināts arī Lāčplēša kara ordenis — augstākais Latvijas republikas militārais apbalvojums no 1920. līdz 1928. gadam, ko piešķir Latvijas Brīvības cīņu dalībniekiem par īpašu varonību.

Padomju okupācijas laikā Lāčplēša dienas svinēšana bija aizliegta. Pirmo reizi pēc Otrā pasaules kara to atkal atzīmēja 1988. gadā. Ar LPSR Augstākās Padomes likumu 1989. gadā tā tika atzīta par vēstures atceres dienu, bet 1990. gadā saskaņā ar Likumu par svētku un atceres dienām Lāčplēša diena atzīta par kritušo varoņu piemiņas dienu.

Lāčplēša dienas vēsturiskā nozīme

nav aizmirstama. Bez tiem varoņiem, kas, atdodot savas dzīvības, izcīnīja Latvijai brīvību, šodien nebūtu Latvijas valsts. Varoņu piemiņa ir jāgodina. Latvijas pilsētās un ciematos, izglītības iestādēs, dievnamos šajā dienā atceras mūsu tautas vēsturi, piemin kritušos un arī dzīvi palikušos cīnītājus. Šī diena kalpo arī tam, lai skolēnos un jauniešos audzinātu patriotiskas jūtas, piederības sajūtu savai zemei un lepnumu par tēvutēvu paveikto. Lāčplēša dienas svinēšana ar katru gadu kļūst aizvien plašāka. Sevišķi skaisti ar dažādiem pasākumiem tā tiek atzīmēta Rīgā, ar kopīgu sveču iedegšanu varoņu piemiņai. Aizvien iecienītāki kļūst lāpu gājieni, kuros piedalās zemessardze, skolu jaunatne un pārējie iedzīvotāji, skolās tiek rīkotas viru spēles, bērni skolotāju vadībā ar degošām svecītēm veido Latvijas kontūras. Kā ik gadus, arī šoreiz Lāčplēša dienai veltīti pasākumi notiek vietējos novados.

Līvānu novadā 11. novembrī pulksten 16.15 sāksies lāpu gājiens no Līvānu kultūras nama līdz Atbrīvošanas piemineklim, pie kura pulksten 16.30 paredzēts piemiņas brīdis Latvijas brīvības cīņu dalībniekiem.

Preiļu novadā 11. novembrī visi aicināti uz lāpu gājieni, kas sāksies pulksten 16.30 pie Preiļu Romas katoļu baznīcas un dosies pa Raiņa bulvāri līdz kultūras namam. Pulksten 17.00 kultūras centra zālē izskanēs karavīru dziesmas folkloras kopas «Rūto» izpildījumā.

Riebiņu novadā 11. novembrī pulksten 18.00, pieminot Latvijas brīvības cīnītājus, tiks iedegtas sveces Aglonas stacijā pie piemiņas akmens.

Vārkavas novada iedzīvotāji 11. novembrī pulksten 14.00 tiks gaidīti Vārkavas tautas namā, kur notiks brīvības cīnītājiem veltīts atceres pasākums, kam sekos gājieni un atceres brīdis pie Baltā krusta.

SĀKUSIES PRESES
ABONĒŠANAS
KAMPAŅA
2015. gadam.

“NOVADNIEKU”

var abonēt “Latvijas Pasta”
nodaļās, pie pastniekiem,
“Novadnieka” redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos,
un interneta mājas lapā

www.novadnieks.lv

sadaļā “Abonēšana”.

ZIŅAS

14. novembrī notiks trauksmes sirēnu pārbaude

Šī gada 14. novembrī plkst. 10.00 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) uz trim minūtēm visā Latvijā iedarbinās trauksmes sirēnas, lai pārbaudītu civilās trauksmes un apziņošanas sistēmas ieslēgšanas kārtību un tās darbību, kā arī konstatētu bojājumus vai traucējumus trauksmes sirēnu un to centrālās vadības pults darbībā un skaņas signāla dzirdamību, ziņo Viktorija Gribuste, VUGD Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vecākā speciāliste.

Šajā dienā iedzīvotājiem nav pamata uztraukties un turpmāka rīcība nav nepieciešama. Viesnīcu administrācijai jāinformē ārvalstu klienti par gaidāmo pārbaudi, lai nerastos panika. Ja iepriekš iedzīvotāji nav brīdināti par sirēnu pārbaudi, izdzirdot sirēnas signālu, jāieslēdz radio vai televīzijas uztvērējs, kur pārraidīs informāciju par iespējamo apdraudējumu un rekomendācijas par aizsardzības pasākumiem un rīcību katastrofu un avāriju gadījumos. Trauksmes sirēnas brīdina iedzīvotājus par ārkārtējām situācijām, notikušām dabas vai tehnogēnām katastrofām vai to draudiem.

Sirēnas uzstādītas tā, lai raidītais skaņas signāls būtu dzirdams apmēram 1,5 kilometru rādiusā (atkarībā no sirēnas izvietojuma augstuma, gaisa mitruma un vēja stipruma).

Riebiņu skolēni piedalījās Valsts robežsardzes jubilejas svinībās Daugavpilī

Riebiņu vidusskolas 9. un 10. klases skolēni kopā ar savām audzinātājām Sanitu Upenieci un Innu Zenovjevu 7. novembrī piedalījās Valsts robežsardzes dibināšanas 95. gadadienas svinībās Daugavpilī un atgriezās mājās ar labiem iespaidiem.

Kā informē vidusskolas direktore Ineta Anspoka, Daugavpilī notika Iekšlietu ministrijas iestāžu un Nacionālo bruņoto spēku vienību parāde un robežsardzes rīkots interaktīvais pasākums «Robežsargs — drošība vakar, šodien, rīt!». Jaunieši redzēja kinologu ar dienesta suņiem paraugdemonstrējumus, robežsardzes speciālistus, ieročus un tehniku.

Skolēni novērtē Riebiņu novada domes ieguldījumu, nodrošinot ekskursijai apmaksātus autobusus, bet visvairāk ir pateicīgi Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes Tirdzniecības ostas II kategorijas robežkontroles punkta priekšnieka vietniekam Gatim Ružam, kurš uzaicināja jauniešus svinēt robežsardzes dibināšanas 95. gadadienu kopā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Minimālo algu nākamgad plāno palielināt par 40 eiro — līdz 360 eiro

Nākamgad minimālo algu Latvijā plānots palielināt par 40 eiro, tādējādi tā sasniegtu 360 eiro mēnesī, liecina deklarācija par Laimdotas Straujumas vadītās valdības iecerēto darbību. Turklāt deklarācijā solīts minimālo algu palielināt arī turpmākajos gados. «Nākamajos gados minimālo algu turpināsim paaugstināt, lai tā pakāpeniski sasniegtu pusi no vidējā atalgojuma tautsaimniecībā,» teikts deklarācijā. Šobrīd Latvijā minimālā alga ir 320 eiro mēnesī.

Saeima ievēlē deputātus 16 parlamenta komisijās

Saeima 6. novembrī ārkārtas sēdē deputātus ievēlēja 16 parlamenta komisijās — ārlietu, budžeta, finanšu (nodokļu), juridisko, cilvēktiesību un sabiedrisko lietu, izglītības, kultūras un zinātnes, aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas, valsts pārvaldes un pašvaldības (šajā komisijā darbosies Aldis Adamovičs), tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās (šajā komisijā darbosies Jānis Klaužs), sociālo un darba lietu, pieprasījuma (J. Klaužs), publisko izdevumu, nacionālās drošības, pilsonības, migrācijas un sabiedrības, Eiropas un ilgtspējīgas attīstības komisijā.

Strauji pieaug nelegālo robežšķersotāju skaits; trūkst robežsargu

Nelegālo robežšķersotāju skaits šogad strauji pieaudzis un robežsardzei trūkst vairāk nekā 236 cilvēku, intervijā «Latvijas Radio» sacīja Valsts robežsardzes priekšnieks ģenerālis Normunds Garbars. Garbars norādīja, ka Latvija kļūst populārāka kā nelegālo imigrantu vai «tranzīta ceļotāju» mērķis. Lielākais izaicinājums robežsardzei šogad ir nelegālā «zaļās robežas» šķērsošana. Šogad robežsargi konstatējuši jau 107 robežšķersotājus, bet pētn visa gada laikā pieķerti 49. Garbars arī atklāja, ka nesen robežsargi konstatējuši kārtējo vjetnamiešu grupu — 14 cilvēkus, kuri ieceļoja no Krievijas. Ievērojami palielinājies arī patvēruma meklētāju skaits — šogad patvērumu Latvijā meklējuši jau 392 cilvēki, bet pērn tādu bijis tikai 180, norādīja Valsts robežsardzes priekšnieks. Pieauguši arī kontrabandas apjomi. Tāpat kontrabandisti izmanto jaunus paņēmienus, kā nelegāli nogādāt akcīzes preces Latvijas teritorijā. Tā, piemēram, kontrabandisti sākuši izmantot plostus, kurus apriko ar GPS un izmanto dažādas metodes, lai tos paslēptu no robežsargiem. Austrumu robežu šobrīd apsargā nedaudz vairāk nekā 1000 cilvēki, tomēr nepieciešams vēl vismaz 236 robežsargu. Valsts budžetā neesot naudas straujai robežsargu skaita palielināšanai, tomēr valdība ir konceptuāli atbalstījusi robežsargu skaita palielināšanu. Garbars gan norādīja, ka nelola cerības, ka šī koncepcija pilnībā tiks īstenota.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
žurnālistiem — 65307058.
Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Visu panākumu pamatā ir spēja izvirzīt mērķi un izstrādāt tā īstenošanas plānu.

Nākamgad publiskos alimentu nemaksātāju vārdus. Latvijā tādu ir 27 000

No nākamā gada 1. jūlija Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas (UGFA) mājas lapā tiks publiskoti uzturlīdzekļu nemaksātāju vārdi jeb tā dēvētie alimentu nemaksātāji, nolēma Saeima. Pašlaik uzturlīdzekļus bērniem nemaksā vairāk nekā 27 tūkstoši.

Galīgajā lasījumā pieņemtie grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju likumā paredz parādnieku publiskas datubāzes veidošanu, papildinot likumu ar jaunu pantu, kurā noteikts, ka fonda administrācija publiskos ziņas par parādnieku — vārdu, uzvārdu, personas koda otro daļu un dzimšanas gadu.

Vārds tiks publiskots, ja tam piekritis iesniedzējs un parādnieks nebūs atzīts par invalidu, vai nebūs ilgstošā atātsnotā darbnespējā. Dati netiks publiskoti, ja UGFA būs saņēmusi no valsts vai pašvaldību iestādēm informāciju, ka attiecīgo ziņu publiskošana var kaitēt bērna interesēm.

Parādnieks ir vecāks, kuram tiesa noteikusi pienākumu maksāt uzturlīdzekļus savam bērnam un kurš nepilda

nolēmumu vai vienošanos, vai pilda to, nenodrošinot minimālo apmēru.

Ministru kabinetam būs jānosaka kārtība, kādā fonda administrācija publisko un dzēš ziņas par parādnieku.

Atbildīgā komisija — Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija, iepriekš atbalstīja šādu soli, neņemot vērā Juridiskā biroja pārstāvja iebildumus, kuri vērsa uzmanību uz to, ka ne likumprojekta autoru sniegtie papildu argumenti, ne arī izdarītie precizējumi un papildinājumi vēl joprojām nav pietiekami, lai kļiedētu visas šaubas par tā atbilstību Satversmei un Latvijai saistošajiem starptautisko tiesību aktiem. Birojs norādīja, ka pastāv risks, ka likuma norma tās apstrīdēšanas gadījumā Satversmes tiesā var tikt atzīta par Satversmei neatbilstošu. Publiskošanu neatbalstīja arī tiesībsargs.

Bijušais tieslietu ministrs Gaitis Bērziņš šādu kārtību atbalstīja, jo sabiedrībai esot jāzina, kuru personu vietā tā uztur bērnus. «Līdz šim sabiedrībai ir bijusi iespēja pārbaudīt, vai personai nav nodokļu parādu, tagad varēsim pārliecināties, vai persona nav uzturlīdzekļu saviem bērniem nemak-

sātājs. Tādējādi valsts veicinās bezatbildīgu vecāku izpratni pildīt pienākumu pret saviem bērniem un valsti,» uzskata tieslietu ministrs. Viņš arī uzskata, ka datu publiskošana stiprinās sociālās atbildības modeli, sadarbojoties ar banku sektoru, kuriem informācija no parādnieku reģistra ir jāņem vērā, lemjot par aizdevumu piešķiršanu.

Ziņas par parādnieku UGFA savā mājaslapā publiskos, sākot ar 2015. gada 1. jūliju.

Līdz 2015. gada 1. jūlijam administrācija informēs iesniedzējus, ka ziņu publiskošanai par parādniekiem ir nepieciešams saņemt iesniedzēja piekrišanu, kā arī līdz šim laikam informēs parādniekus par ziņu publiskošanas kārtību un nosacījumiem.

Saskaņā ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas datiem parādnieku skaitam ir tendence pieaugt, 2013. gadā tas sasniedza 27 038 cilvēkus. No fonda budžeta līdzekļiem pērn izmaksāti 15 724 977 eiro, bet no parādniekiem atgūti 2 174 224 eiro.

Varēs iznīcināt papīra dokumentus, ja tie saglabāti elektroniski

Saeima 23. oktobrī galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Arhīvu likumā, paredzot, ka iestādes un institūcijas turpmāk drīkstēs iznīcināt tos publiskos papīra dokumentus, kas saglabāti elektroniskā vidē.

Kā informēja Saeimas Preses dienestā, grozījumi nosaka — tos papīra dokumentus, kas noteiktā kārtībā pārvērti elektroniskā formā glabāšanai elektroniskā vidē un kuru oriģinālu uzrādīšana nebūs nepieciešama, iestādes varēs iznīcināt. Tādējādi valsts

pārvaldē būs iespēja atbrīvoties no liela daudzuma, piemēram, grāmatvedības vai statistikas, papīra dokumentu.

Ar grozījumiem tiek precizēts, ka elektroniski pārvērstais dokuments glabāšanai elektroniskā vidē ir oriģināla dokumenta atvasinājums (kopija) un tam ir tāds pats juridiskais spēks kā oriģinālam.

Grozījumi Arhīvu likumā paredz stingrāk kontrolēt iznīcināšanai paredzētos iestāžu un institūciju dokumentus, kas saglabāti elektroniskajā vidē, iepriekš skaidroja Latvijas Valsts arhīva direktors vietnieks nacionālā dokumentārā

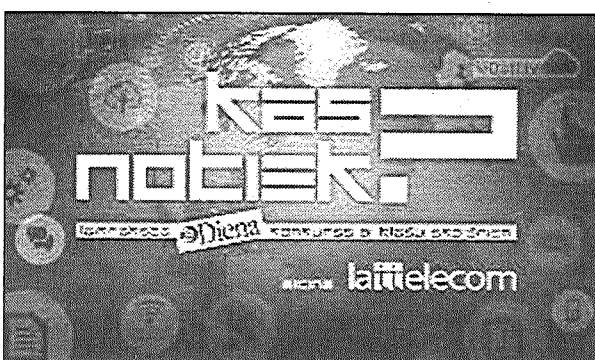
mantojuma uzkrāšanas, arhīva attīstības un starptautisko sakaru jautājumos Gatis Karlsons.

Viņš norādīja, ka grozījumi nosaka, kādu dokumentu papīra versijas iznīcināt drīkst un kādu — nedrīkst. «Dokumentu oriģinālu iznīcināšana var notikt tikai izņēmuma gadījumos, pirms tam veicot ekspertīzi,» norādīja Valsts arhīva pārstāvis, turpinot, ka dokumentu papīra formas parasti iznīcina gadījumos, ja to saglabāšana šādā veidā ir sarežģīta, piemēram, pārāk liels apjoms.

Noskaidroti Latvijas skolu zinošākie devītklasnieki

Laikraksta «Diena» rīkotajā konkursā devīto klašu skolēniem «Kas notiek?» par zinošāko klasi Latgalē kļuvis Līvānu novada Rožupes pamatskolas 9. klase, bet par zinošāko devītklasnieku Latgalē atzīts Jānis Kokins no Riebiņu vidusskolas 9. klases. Uzvarētāji 14. novembrī aicināti svinēt uzvarētāju dienu Rīgā. Tās ietvaros skolēnus uzņems Valsts prezidents Andris Bērziņš, kā arī jaunieši dosies ekskursijā uz Ministru kabinetu. Svinīgā uzvarētāju apbalvošanas ceremonija notiks nesen atjaunotajā koncertzālē «Rīga», informēja Līga Lasmane, SIA «Dienas mediji» mārketinga un sabiedrisko attiecību projektu vadītāja.

Konkursa «Kas notiek?» mērķis ir veicināt jauniešu interesi par pēdējā gada politiskajiem, sabiedriskajiem, kultūras, sporta un citiem notikumiem Latvijā un pasaulē. Konkurss ir individuāla spēku pārbaude vienā kārtā, kurā katrs jauniešs var pārbaudīt savas



zināšanas un atmiņu. 15 gadu laikā savas zināšanas konkursā «Kas notiek?» ir pārbaudījuši vairāk nekā 360 000 Latvijas skolu 9. klašu skolēnu. Šogad konkursā piedalījās 10 340 devītklasnieku no 458 Latvijas skolām. Konkurss pirmo reizi notika interaktīvi Lattelecom interneta televīzijā.

Rožupes pamatskolas 9. klasē mācās 11 skolēni, audzinātāja ir Biruta Kalniņa. Mūsu skolas devītklasnieki laikraksta «Diena» konkursā «Kas notiek?» piedalās regulāri, bet uzvaru gan esam guvuši pirmo reizi, atzina Sanita Dubovska, Rožupes pamatskolas

direktora vietniece izglītības jomā. Viņa pastāstīja, ka 9. klases skolēni ar panākumiem iesaistās arī citos konkursos. 14. novembrī devītklasnieki dosies uz Rīgu ar savu audzinātāju un vēl kādu skolas pārstāvi. Skola lepojas ar 9. klases gūtajiem panākumiem.

Konkursā «Kas notiek?» ik gadus piedalās arī Riebiņu vidusskola, pirms pāris gadiem toreizējie devītklasnieki pat tika atzīti par zinošāko klasi Latgalē. Skolas direktore Ineta Anspoka atzina, ka lepojas ar skolēna panākumiem un teica paldies Kokinu ģimenei par gādību un rūpēm, ko dod saviem bērniem skolas gaitās, klases audzinātājai Sanitai Upeniecei, kas vienmēr atbalsta savus skolēnus un interesējas par viņu sasniegumiem, kā arī vēstures skolotājai Ārijai Pudulei par sniegtajām zināšanām.

L. Rancāne

Dzīves Skolotājs. Tikšanās PAKAC

Scorpions, Pink Floyd un Metallica ir grupas, ko vislabprātāk klausās Preiļu novada domes deputāts, IT centra vadītājs, Preiļu Valsts ģimnāzijas informātikas skolotājs un trīs meitu tēvs Juris Erts. Brīvdienās viņš savu ģimeni mēdz palutināt ar pašgatavotām maltītēm. Šo un daudz ko citu izdevās noskaidrot Preiļu jauniešiem, svētdien, 9. novembrī, tiekoties PAKAC (Preiļu Alternatīvās kultūras atbalsta centrs) pasākuma ciklā "50 jautājumi", kad draudzīgā un neformālā atmosfērā ir iespēja tuvāk iepazīt kādu spilgtu un iedvesmojošu personību.

Neformālā atmosfērā Juris Erts labprāt atbildēja uz visdažādākajiem jauniešu jautājumiem, piemēram, kāds vēlējas uzzināt vairāk par redzes veselību datorspeciālistam un informātikas vēsturi, vēl kādam svarīgi likās pajautāt, ar ko sieviete atšķiras no vīrieša un painteresēties par kurpju izmēru.

Sarunas sākumā Juris Erts atzina, ka viņa personībai augt un veidoties palīdzējušas spēcīgas personības: "Dzīves skolotāja lomu, pirmkārt, gribu piedēvēt saviem vecākiem. Esmu jaunākais no trīs brāļiem, izšķirīgos brīžos palīdzējušas sarunas ar vecākajiem brāļiem, šobrīd – ar ģimeni." Atbildot uz to, kas visvairāk uztrauc ikdienā, Juris Erts min sabiedrisko dzīvi darbā un ģimeni, bet svarīgākais ir, lai tuvie cilvēki būtu veseli. "Man prieku sagādā labas ziņas, labi cilvēki apkārt un kad valda miers, satiecība." Kā vienu no savām rakstura iezīmēm viņš min mērķtiecību, kas iedomāto vienmēr palīdz novest līdz galam, nepadoties pusceļā. "Ja teiktu, ka man dzīvē nav veicies, tad es noteikti melotu, jo man ir fantastiski cilvēki apkārt. Esmu strādājis ļoti labos darba kolektīvos. Man joprojām ir vecāki," par sevi stāsta Juris Erts.

Neiztika bez tradicionālā un ikvienam jauniešiem aktuālā jautājuma par profesijas izvēli: "Tas, par ko sapņoju bērnībā, ir pavisam kaut kas cits, nekā tas, ko tagad daru. Man profesijas izvēle notika septiņpadsmit, astoņpadsmit gados. Man ļoti patik braukt, ļoti patik ceļot, biju iedomājies, ka tālbraucējs šoferis būtu ideāli," ar humoru stāsta Juris Erts. Taču kopš 1989. gada viņa dzīve ir saistīta ar informātikas: "Kad studēju Daugavpili un biju otrā kursa students, toreizējais Vārkavas vidusskolas direktors uzrunāja mani nākt uz Vārkavu mācīt informātikā. Datoru toreiz vēl nebija, bet informātikā bija jāsāk mācīt. Tādā veidā es nonācu Vārkavā, kur strādāju līdz pat 1994. gadam, pēc tam divus gadus nācās par direktoru nostrādāt. 1996. gadā Jānis Eglītis dibināja Preiļu Valsts ģimnāziju, un tā es nonācu Preiļos. Es esmu bijis uzticīgs



● Pasākuma "50 jautājumi" viesis Juris Erts (no kreisās), moderatore Santa Fedotova un mūzikas pavadījuma izpildītāja Rūta Pastare.

ģimnāzijai līdz pat šodienai un ceru arī būt uzticīgs turpmāk. Pa šiem gadiem ir diezgan daudz izdarīts un pamest Preiļus negribas, jo... ir labi!" Jautāts, vai nemanāmi nav iezagušies ikdienas rutīna, Juris Erts atbild noliedzīgi: "Nē, dzīvē man ir tā paveicies, ka man rutīna nav bijusi nevienam dienu. Nezinu, ko tas nozīmē. Katra diena ir allaž neprognozējama. No rīta pieceļoties ļoti grūti prognozēt, kas būs līdz vakaram. Tā ir sanācis, ka, strādājot Vārkavā, Preiļu Valsts ģimnāzijā un pašvaldībā, kolektīvi ir bijuši fantastiski labi. Konflikta vai nepārvaramu domstarpību nav bijis."

...."Ir viens nepiepildītais sapnis – es ļoti gribēju iemācīties spēlēt ģitāru. Biju iedomājies, ka man jāiet mūzikas skolā. Man bija kaimiņš, pāris gadus vecāks, kurš jau mācījās mūzikas skolā. Viņš mani atrunāja, ka tur vairāk ir solfedžo un notis, bet no spēlēšanas ļoti maz. Mūzika man skan vienmēr un visur, automašīnā braucot – jo skaļāk, jo labāk. Darbā mūzika fonā nomierina un uzlādē, dod enerģiju. Man patik visdažādākais metāls un roks. No grupām, kuras mūsdienā jaunieši varbūt neklausās, — *Scorpions, Pink Floyd, Metallica* un līdzīgas. Klausos arī citādāku mūziku, patik *Billi*. Klasisko mūziku ikdienā neklausos, bet man nekas nav pret to pretī. Neesmu kaislīgs operas fans. Priecājos par tiem cilvēkiem, kuri varbūt nav tik daudz apveltīti ar talantu, cik liela ir viņu pašu vēlme nodarboties ar mūziku. Tie talantīgie ne vienmēr ir tie labākie mūziķi, ir drusku jābūt talantam, bet vēl ir

jābūt darbam."

Runājot par hobijiem, Juris Erts papildina: "Esmu palicis par kaislīgu makšķerētāju. Man ļoti garšo zivis. Pats noķeru, notīru, pašam patīk uzcept." Ar makšķerēšanu viņš aizraujas vasaras sezonā, bet reizi nedēļā dodas spēlēt volejbolu, vasarās brauc ar velosipēdu. Protams, neiztrūkstoši interesējas par automašīnām. "Kādreiz gribēju motociklu, bet labi, ka man tā nebija, jo jaunībā var sastrādāt lielas *ziepes*. Pirms uz šiem divriteņu aparātiem kāpt, vajag riktīgi padomāt, kā brauksi, un apzināties savas robežas. Tajā vecumā ļoti, ļoti gribējas ar motociklu braukt, kaut gan ļoti bieži notika arī negadījumi, vairāk nekā šobrīd," viņš atceras.

Stāstot par bērnības nedarbiem, Juris Erts dalījās ar kādu pamācošu notikumu: "Vislielākā no blēņām, ko nekad nevienam nenovēlu, ir nodarboties ar smēķēšanu mazos gados. Biju saskatījis multeni "Nu pagaidi!". Vienā no sērijām vilks pamet gaisā paciņu, saķer visas divdesmit cigaretes mutē un tad piešķiļ un pipē. Man bija kādi četri pieci gadi tolaik, un domāju, kāpēc es tā nevarētu, ja jau vilks tā var. Tiesa, ne visu paciņu, bet četras pievarēju. Tad man bija slikti, ātrā palīdzība un slimnīca, kopš tās reizes nesmēķēju. Tās bija lielas blēņas atiecībā uz savu veselību."

Par dzīvi padomju gados šābrīža jaunieši uzzina no savu vecāku un vecvecāku stāstiem, un jauniešiem tā visdrīzāk šķiet eksotika. Juris Erts apliecina: "Bija citādāk. Daugavpili studējot, dzīvojam de-

vītājā stāvā ar diviem pušiem, viens no viņiem bija uzšūvis Latvijas karogu, kuru 1989. gadā mēs uz balkona bijām uzvilkuši. Mūs izsauca un pratināja. Universitātes vadībai bija ļoļļa attieksme, un nekādus sodus mēs nesapņēām, drīz sekoja Atmoda. Brīvība padomju laikos bija ierobežota. Šeit un tagad mēs varam paust savus uzskatus, domas. Deficīts bija tāds, ka kurpes varēja dabūt tikai lielā rindā stāvēt. Pirmoreiz banānu pagāršoju padesmit gados – lietas, kas šobrīd šķiet pašsaprotamas, veikalos ir pārbagātība, bet toreiz plaukti bija visnotaļ trūcīgi. Padomju laikā cilvēki bija vienlīdzīgi, tagad ir atšķirības. Augstskolās bija budžets, uz ārzemēm aizbraukt bija nereāli. Šobrīd skolēniem varbūt ir vairāk naudas. Visiem studentiem novēlu vismaz vienu vai divus gadus kopmītnēs padzīvot, tā ir dzīves skola. Šobrīd kopīgie irētie dzīvokļi ir kā mājās, bet kopmītnēs ir savs šarms," uzskata Juris Erts un papildina to ar kādu gadījumu no saviem studiju gadiem.

"Vienreiz bija tā, ka palikām brīvdienās kopmītnēs. Nebija naudas, kartupeļu un maizes, meiteņu arī nebija, pie kā aiziet ciemos, visas bija aizbraukušas projām. Un tad mēs atradām skapī sipolus un vēl sāli. Sipolus sagriezām ar sāli un tādas salātus paēdām. Arī tā ir bijis, tad labāk naudas vērtību var sajūst. Tad var novērtēt, kā garšo maize, kad tā ir. Tad arī lietas galvā sakārtojas, vai tu gribi tā dzīvot, vai tu negribi, vai tomēr gribi kaut ko labāku, un, ja gribi, tad vajag kaut ko darīt, lai būtu labāk."

Lai arī ikdienā darba pienākumi ir saistīti ar datoriem, Juris Erts pauž, ka dienu iztikt bez datora nebūtu problēma, jo visu var izdarīt telefonā. Vai nākotnē tiks izgudrots mākslīgais intelekts? "Pie tā zinātnieki strādā. Šobrīd arī Latvijas pētnieki strādā pie kvantu datora. Šāds modelis spētu aizstāt cilvēka smadzenes jeb strādāt tāda līmenī, kā to dara smadzenes. Ir dažādi pētījumi mākslīgā intelekta sakarā. Kad tas notiks, vēl ir grūti pateikt. Pirmie eksperimenti ir diezgan sekmīgi. Pētnieks un zinātnieks Andris Ambainis ir teicis, ka desmit gadu laikā varētu būt virzība. Bet tā būs revolūcija, sprādziens. Jebkuru paroli datorā var "uzlauzt", tikai jautājums, cik ilgā laikā. Ja izgudros kvantu datoru, jebkuru paroli varēs uzlauzt daudz ātrāk. Līdz ar to principā būs ļoti daudz kas jāmaina."

Tikšanās ar izcilām personībām nespēj atstāt vienaldzīgu, bet iedvesmo kaut ko mainīt savā dzīvē un sasniegt vairāk. PAKAC pasākumus iespējams noskatīties *Youtube* kanālā, bet aktivitātēm līdzī var sekot interneta vietnē pakac.lv.

I.Šņepste

Piedalījās Baltijas valstu forumā Valmierā

Pagājušajā nedēļā, 6. novembrī, Riebiņu vidusskolas pašpārvaldes pārstāvji Gunda Pastare un Viktors Maslobojevs kopā ar angļu valodas skolotāju Natāliju Smukšu piedalījās Baltijas valstu forumā «Going further along the Baltic Way», kas notika Valmieras sākumskolā, informē Riebiņu vidusskolas direktore Ineta Anspoka.

Forumā mērķis bija veicināt sadarbību starp skolēnu pašpārvalžu līderiem no trim Baltijas valstīm – Latvijas, Lietuvas un Igaunijas, atceroties Baltijas ceļu un notikumus 1989. gada 23. augustā. Forumā darba valoda bija angļu. Skolēniem bija iespēja uzklaut gan UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsēkretāri Baibu Moļņiku, gan Latvijas kultūras ministri Daci Melbārdi, Konrāda Adenauera fonda pārstāvi M.Bekeru, gan Eiropas Parlamenta locekli Sandru Kalnieti.

Forumā piedalījās arī daudzi eksperti, kas stāstīja par Baltijas ceļa vēsturisko

nozīmi, vērtībām un atmiņām, kuras ir nepieciešams glabāt un nodot nākamajām paaudzēm. Vēlāk skolēni darbojās grupās, kur diskusijas veidā tika spriests par tādiem jautājumiem kā «Baltijas valstu 100. gadadiena 2018.», «Baltijas ceļa vērtības un skolēnu pašpārvalžu aktivitātes šodien», «Skolēnu pašpārvalžu sadarbība nacionālā un internacionālā līmenī», «Baltijas ceļš un virtuālā telpa» u.c. Skolēni brīvi puda savu viedokli, meklēja svarīgākos argumentus un prezentēja kopīgas atbildes.

Riebiņu vidusskola bija to skolu vidū, kas apbalvotas ar UNESCO diplomiem par video sietu «Baltijas ceļam – 25» veidošanu.

Sagatavoja L.Kirillova

● Fotuma dalībnieki no Riebiņiem — (no kreisās) skolotāja Natālija Smukša, Viktors Maslobojevs un Gunda Pastare.



PREIĻU NOVADĀ

Glābj ceļu, noņemot grunts uzaugumu

Asfaltētā ceļa Korsikova — Aizkalne abās malās vietumis redzamas smagās tehnikas darbošanās pēdas. Ko tas nozīmē? Vairbūt notiek sagatavošanās darbi rekonstrukcijai, ko ielāpu ielāpiem *sastīķētais* ceļš gaida jau gadiem? Akciju sabiedrības «Latvijas Valsts ceļi» Latgales reģiona Preiļu nodaļā «Novadnieku» informēja, ka pagaidām cerību uz ceļa atjaunošanu nav. Savukārt akciju sabiedrības «Latvijas autoceļu uzturē-

tājs» Daugavpils ceļu rajona Preiļu nodaļā saņemtā informācija liecina, ka tehnikas nesēnā klātbūtne ir visai prozaiska — ar greideriem noņemts grunts uzaugums ceļa nomalēs tajās vietās, kur nokrišņu laikā uz asfalta krājās ūdens. Tā kā ceļa malas bija augstākas, lietus laikā un ziemas atkušņos ūdens nenotecēja un palika uz brauktuves. Jācer, tagad peļķes neveidosies un braukšana būs drošāka.



SIA «Preiļu saimnieks» organizētās rudens talkas aizvadītas

Šī gada 25. oktobrī un 1. novembrī SIA «Preiļu saimnieks» atkritumu apsaimniekošanas daļa rīkoja bezmaksas dārza un citu lielgabarīta atkritumu izvešanas talkas tām Preiļu pilsētas privātmājām, kurām ar SIA «Preiļu saimnieks» noslēgts līgums par cieta sadzīves atkritumu izvešanu. Šāda veida talkas jau vairākus gadus notiek pavasaros un rudenos, par tām saņemtas neskaitāmas pozitīvas atsauksmes, taču tagad organizatori sola pārvērtēt talku lietderību.

Pārsvārā izved zaļos atkritumus

Abās talkas dienās no privātmājām bez papildus maksas tika izvesti tie atkritumi, kuriem nav piemēroti 240 litru sadzīves atkritumu konteineri — zaļie dārza atkritumi, nolietotās mēbeles un atkritumi, kurus var otrreiz pārstrādāt, — logu, pudeļu un burku stikls, makulatūra un kartons, nolietotās elektriskās un elektroniskās iekārtas, dienasgaismas lampas. Abās talkas dienās kopā izvestas 32 traktor-



● Talkas ir kopdarbs, nevis tikai SIA «Preiļu saimnieks» darbinieku rūpes, uzsver uzņēmuma pārstāvji.

tehnikas piekabes dažādu dārza zaļo atkritumu. Otrreizējai pārstrādei derīgas nolietotās sadzīves tehnikas šoruden savākts diezgan maz, šķiet, ka Preiļu cilvēki no tās

jau ir atbrīvojušies iepriekš rīkotajās akcijās, toties diezgan daudz savākts siltumnicu stikla, kas arī tiks nodots atkārtotai pārstrādei.

Talka — kopdarbs vai vienīgi SIA «Preiļu saimnieks» rūpes?

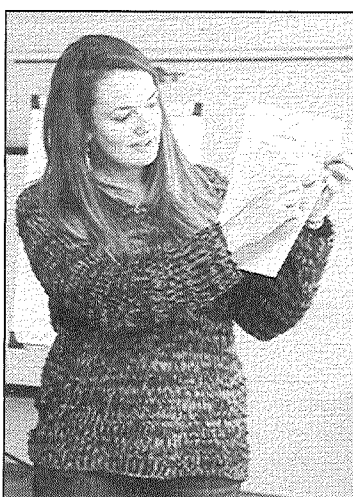
Privātmāju iedzīvotāji acimredzami rēķinās ar to, ka talkas kā ierasts divas reizes gadā notiks un būs iespēja dārza un lielgabarīta atkritumus nodot bez maksas. Par to liecina milzīgās dārza atkritumu un zaru kaudzes, kas krātas ilgu laiku, gaidot talkas dienu. Tā kā atkritumus SIA «Preiļu saimnieks» izved par velti, vienīgais, kas talkās no iedzīvotājiem tiek lūgts — nākt pašiem palīgā tos iekraut traktortehnikas piekabēs. Tāpēc, lai cilvēki paši iesaistītos un nāktu palīgā SIA «Preiļu saimnieks» darbiniekiem, talkas tiek organizētas sestdienās, kad cilvēki ir mājās. Tādēļ pārsteidz to cilvēku attieksme, kuri no pagalma noraugās, kā piebrauc traktors, un nenāk palīgā, lai arī zina, ka SIA «Preiļu saimnieks» darbinieki strādā visu dienu, un iekraujamu atkritumu apjoms ir milzīgs. No tām mājām, kur saimnieki nenāks palīgā, turpmāk atkritumi netiks ņemti.

I.Šnepste,
SIA «Preiļu saimnieks» sabiedrisko attiecību speciāliste

RIEBIŅU NOVADĀ

Notika seminārs jauniešiem

29. oktobrī Riebiņu kultūras centrā notika Izglītības un zinātnes ministrijas, biedrības «Izdzīvo ideju» un SIA «Civitta Latvija» organizēts seminārs par jaunatnes līdzdalības attīstību «Jauniešu aktīvas līdzdalības un sadarbības ar pašvaldību veicināšana» Riebiņu novadā.



● Par iespējamām sadarbības formām un to, kā jauniešiem realizēt idejas, stāstīja lektore, neformālās izglītības trenere Lauma Žubule.

Balstoties uz Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes politikas nodaļas apņemšanos pastiprināti pievērst uzmanību jaunatnes politikas attīstībai reģionālā līmenī, norisinās izbraukuma semināri Latvijas pašvaldībās.

Seminārā Riebiņu novadā piedalījās ap piecpadsmit dalībnieki: jaunieši un pašvaldības iestāžu darbinieki, biedrības «Jaunie spārni» dalībnieki no Rušonas pagasta un Preiļu novada jaunatnes lietu speciāliste Santa Ancāne, informē Riebiņu novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Rolands Naglis.

Semināra ietvaros tika pārrunāta jaunatnes politika Latvijā, Riebiņu novadā, dažādas līdzdalības formas, jaunatnes un plašākas sabiedrības vajadzības, jauniešu iespējas novadā un paš-

valdības iespējas attīstīt dialogu ar šo sabiedrības grupu. Tāpat notika iepazīstināšana ar programmu «Erasmus+».

Noslēgumā tika veidota arī ideju vētra par konkrētu potenciālu ideju realizāciju. Semināra noslēgumā katram tā dalībniekam bija jāprezentē reāls projekts, ko ar savu līdzdalību varētu realizēt Riebiņu novada jaunieši.

AGLONAS NOVADĀ

Konferencē Viļņā apbalvoja pedagogi no Aglonas vidusskolas

Skolēnu rudens brīvdienās Aglonas vidusskolas pedagogi piedalījās VIII Starptautiskajā Baltijas humānās pedagogijas konferencē Viļņā, informēja Aglonas vidusskolas direktore Lidija Šatilova.

Uz konferenci sabrauca skolotāji no Lietuvas, Igaunijas, Latvijas, Somijas, Krievijas, Ukrainas un Gruzijas. Viņi dalījās praktiskajā pieredzē, kā apzināties gara skaistumu un tiecamies uz to. Par konferences vadmotīvu kļuva vārdi no humānās pedagogijas manifesta — «Radīt sev apkārt dzīves skaistumu un harmoniju caur dzīves skaistuma un harmonijas radīšanu sevi».

Konferencēs dalībniekus sveica Lietuvas Edukoloģijas universitātes rektors Alģirdas Gaižutis, Tbilisi Starptautiskā humānās pedagogijas centra prezidents Paata Amonašvili, Lietuvas Starptautiskā humānās pedagogijas centra viceprezidente Marina Koriņevskaja, Latvijas, Igaunijas un Somijas humānās pedagogijas asociāciju vadītāji, Viļņas katoļu ģimnāzijas «Versme» audzēkņi.

Konferences dalībnieki noklausījās Starptautiskā humānās pedagogijas centra goda prezidenta Šalvas Amonašvili uzstāšanos «Skolotāj, norādi uz gara skaistuma ceļu», Irēnas Stulpinienes (Klaipēda) uzstāšanos «Kā lidot neatraujoties no zemes», Viktorijas Bak (Ukraina) uzstāšanos «Skolotāja goda un kalpošanas kodekss — pedagogiskās apziņas garīgās pārvērtības pamats». Skolotāji no Lietuvas, Igaunijas, Ukrainas un Latvijas ar lielu interesi piedalījās meistarklasēs.

Noslēgumā četri pedagogi saņēma zelta krūšu



● Aglonas vidusskolas direktores vietiece ārpusstundu darbā Karina Stivriņa pēc apbalvojuma «Sirds un gulbis» saņemšanas starptautiskajā konferencē Viļņā.

nozīmīti «Sirds un Gulbis». Aglonas vidusskolas direktore Lidija Šatilova vēsti, ka starp apbalvotajiem bijusi arī Aglonas vidusskolas direktores vietiece ārpusstundu darbā Karina Stivriņa.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Zaudējumi piensaimniekiem izšķirs nozares eksistenci nākotnē

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) aprēķini liecina, ka Krievijas embargo dēļ samazinātās piena iepirkuma cenas Latvijas piena ražotājiem rada zaudējumus septiņu līdz deviņu miljonu eiro apmērā katru mēnesi. Izņēmums nav arī Latgales reģionā, tajā skaitā Aglonas, Livānu, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas novada zemnieki.

LLKC aprēķini liecina, ka Latvijā piena ražošanas pašizmaksa ir vidēji 27 eiro centi par kilogramu. Kā vēsti LLKC sabiedrisko attiecību vadītāja Iveta Tomsone, tas ir vidējais rādītājs, jo piena pašizmaksa katrā saimniecībā ir atšķirīga un ir diapazonā no 22 līdz 35 eiro centiem par piena kilogramu atkarībā no saimniecības lieluma un darba efektivitātes. Taču piena iepirkuma cenas kritums no vidēji 27 eiro centiem par kilogramu augustā uz vidēji 22 eiro centiem oktobrī iespaido katras piena saimniecības ekonomisko dzīvotspēju.

«Pagaidām neizskatās, ka situācija piena tīrū Latvijā ātri varētu uzlaboties, tādēļ varam teikt, ka šis ir izšķirošs brīdis nozares turpmākai eksistencei. Pie pašreizējām piena iepirkuma cenām saimniecības ilgāk par sešiem līdz desmit mēnešiem izvilkt nespēs. Ja situācija nemainīsies un nozarei netiks sniegta palīdzība, pastāv liela iespēja, ka daļa piena ražotāju likvidēs ganāmpulkus līdz nākamā gada ziemas periodam,» uzskata LLKC valdes priekšsēdētājs Mārtiņš Cimermanis.

Šobrīd izskanējusi neoficiāla informācija, ka Eiropas Komisija plāno piešķirt 20 miljonus eiro Krievijas embargo radīto zaudējumu kompensācijai Baltijas reģionam un Somijai. Šāda palīdzība vērtējama kā ļoti pieticīga. Turklāt pagaidām nav informācijas, kad, kam un kā šāda kompensācija varētu tikt piešķirta. Līdz šim palīdzība Latvijas piena ražotājiem sniegta tikai nacionālā līmenī — piešķirti seši miljoni eiro ciltsdarbam piena lopkopībā, sedzot līdz 70% jeb 46 eiro no izmaksām, kas saistītas ar šķir-

nes govs produktivitātes kontroles testiem. Nesen valdība piešķirusi vēl 7,9 miljonus eiro lielu finansējumu ciltsdarba maksājumiem.

LLKC Preiļu nodaļas vadītāja Mārite Vucenlīdzāne teic, ka situācija piensaimniecībā nodaļas teritorijā ir tāda pat kā citur Latvijā, ja ne vēl smagāka, taču katram saimniekam individuāla.

«Tiem, kam pašlaik ir mazākas kredītsaistības vai kuri paspējuši tās nosegt labās piena cenas laikā, apstākļi ir mazliet vieglāki. Kam kredītsaistības lielas, tiem ir ļoti grūti,» kopējo noskaņojumu apkopo M. Vucenlīdzāne. «Vienīgais labums, ka tagad ir rudens sezona. Tas nozīmē, ka lopbarība jau sagatavota un iestājies tā saucamais uzkrāšanas periods, kad lieli ieguldījumi nav nepieciešami. Saimniecībām jāetaupa nauda pavasarim, kad būs jāpērk plēves un tikli lopbarības ruļļiem, minerālmēsli. Vai visi to spēs, pagaidām liels jautājums. Pavasaris droši vien rādīs, kā būs pārziemojuši un cik saimniecības izturējušas.

Šobrīd, runājoties ar zemnie-

kiem, izskan pārmetumi piena pircējiem, kuri vairs nenorēķinās laikā un maksājumus sāk kavēt. No zemnieka puses, tas ir nepiedodami, ka viņam jāiet un jālūdzas, lai samaksā sūri grūti nopelnīto.»

Nodaļas vadītāja atzīst, ka ir bijuši gadījumi, kad piena saimniecību īpašnieki nākuši pie speciālistiem pēc padoma, kā efektīvāk ražot, kā samazināt piena pašizmaksu. Tādos gadījumos tiek ieteikts kopā ar ziņojošiem konsultantiem izanalizēt barības devu sastādīšanu, izvērtēt, kā govīs tiek barotas, cik kvalitatīva ir sagatavotā lopbarība. Saimnieki, piemēram, ir pieraduši pirkt gatavu kombinēto spēkbarību, kas, protams, ir ātri un ērti, taču dārgi. Ja uzmanīgāk pārēķina, izrādās, kaimiņa izaudzētie graudi ir lētāki un dod lielākus ietaupījumus.

Par laimi, neviens no apkārtējo novadu zemniekiem Krievijas embargo dēļ vēl neesot nācis un teicis, ka viss — ražošanu pārtrauks, lopus likvidēs. Daudzi atzīst, ka smagi ir, bet bankas esot pretimnākošas, iespējams

sarunāt pārkreditēšanu. Tas viēs cerību, ka piena saimniecības noturēsies. Kā vienu no nākotni ietekmējošiem faktoriem M. Vucenlīdzāne min drīzumā gaidāmo piena kvotu atcelšanu.

«Arvien skaidrāks kļūst tas, ka Latvija kvotu tomēr pārpildīs, būs jāmaksā soda nauda, kas būs gandrīz lielāka par piena iepirkuma cenu. Ja saimniecībā kvotas ir mazas, tad ir pamats satraukties par pārpildi un pārplānot ražošanu. Zemniekiem esam daudz skaidrojuši un stāstījuši, kā rīkoties — pienu censties izdzirdīt nobarojamiem liellopiem, vairāk nodarboties ar ganāmpulka ataudzēšanu, savādāk plānot govju atnešanās periodu. Tas ir darbs ar ganāmpulku, kas prasmīgam saimniekam ļaus izvairīties no lielajām soda naudām.

Ir vairāki labi piemēri, kur zemnieki kvotu trūkuma dēļ savās saimniecībās ražošanu nekāpina, ir spējuši to piebremzēt. Taču ir arī tādas piensaimniecības, kur saimnieki kvotas pērk. Tiesa, cena ir augsta,» stāsta M. Vucenlīdzāne.

Pēc diviem mēnešiem Latvijā krasi pieaugs mežu platības

Pēc diviem mēnešiem, 2015. gada 1. janvārī, stāsies spēkā pirms trīs gadiem pieņemtie «Meža likuma» nosacījumi, ka par mežu tiks uzskatīti 0,5 ha un lielāka platība, uz kuras ir izveidojusies mežaudze ar koku vidējo augstumu vismaz pieci metri. Normas stāšanās spēkā radīs sarežģītu birokrātisku un finansiālu šķērslī un kavēs lauksaimniecības zemes atgriešanu produkcijas ražošanā.

Biedrības «Zemnieku saeima» priekšsēdētājs Juris Lazdiņš: «Pēdējo gadu statistika liecina, ka ar katru gadu pieaug ražošanā izmantoto lauksaimniecībā izmantojamo hektāru skaits, pagājušā gadā lauksaimniecība ir otrais straujāk augošais ražošanas sektors Latvijā ar 5,6% izaugsmi. Atstās teju visas lauksaimniecības

nozares, bet īpaši liellopu ražošanu un aītkopību, kas ir ļoti labi piemērotas jaunu platību apgūšanai un izmantošanai.

Arī Nacionālajā attīstības plānā un Lauku attīstības programmā ir noteikti stratēģiskie mērķi līdz 2020. gadam panākt divu miljonu hektāru lauksaimniecībā izmantojamās zemes iesaistīšanu ražošanā, kas radītu iespēju saražot 1,8 reizes vairāk produkcijas, kā Latvija ražo patlaban. Latvijā ir neskaitāmi lauksaimnieki, kuri no zemes novāc apaugumus. To nevar izdarīt ne gada, ne divu, nedz arī trīs gadu laikā. Tas ir gadiem ilgs process, ko īpaši piekopj jaunie lauksaimnieki, kuri vēlas dzīvot un strādāt laukos, bet jau iekopta zeme nav tik viegli pieejama. Bet no nākamā gada stāsies spēkā normas, kas pamatīgi kavēs šo mērķu sasniegšanu, procesu padarīs ilgstošu, birokrātiski smagnēju un ļoti dārgu. Uzskatām, ka likuma



normas stāšanās spēkā termiņš ir jāpagarina vismaz līdz 2025. gadam.»

Lauksaimnieki daudzkārtēji ir vērsušies Zemkopības ministrijā, aicinot mainīt normu, taču līdz pat šim brīdim no Zemkopības

ministrijas nav saņemtas atbildes šajā jautājumā. Izstrādājot šo likuma normu, konsultācijas ar lauksaimnieku organizācijām neotika, taču laika, kurā veikt izmaiņas nosacījumos, atlicis pavisam maz, tādēļ izmaiņas jā-

veic steidzamības kārtībā. Šobrīd Latvijā meži sasniedz aptuveni 58% no kopējās platības un to paplašināšana uz lauksaimniecībā izmantojamās zemes rēķina ir nepārdomāta un tuvredzīga rīcība.

ZIŅAS

Zemes iegādes programmā jau piešķirti aizdevumi 23,6 miljonu eiro vērtībā

Zemkopības ministrija informē, ka valsts akciju sabiedrība «Lauku attīstības fonds» līdz oktobra beigām pieņēmti lēmumi par 474 aizdevumu piešķiršanu zemniekiem 23,6 miljonu eiro vērtībā lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimnieciskās produkcijas ražošanai. Par apstiprināto aizdevumu summu plānots iegādāties kopumā 12 469 hektārus lauksaimniecības zemes. Iegādājamās zemes platības vidējā tīrģus vērtība ir

1989 eiro par hektāru. Pārsvārā lauksaimnieki vēlas iegādāties savā īpašumā līdz šim nomāto zemi.

Visvairāk aizdevumu piešķirts Zemgales reģionā — 146, vismazāk Rīgas reģionā, tikai 39, Latgalē — 60 aizdevumi.

Latvijas valsts meži ziedos miljonus

Valdība akceptēja Zemkopības ministrijas ziņojumu par Latvijas valsts mežu ziedošanai paredzēto finanšu līdzekļu kopējo apjomu un sadali 2014. gadā. Kopējo ziedojumu plānu paredzēts sadalīt:

- ✓ sporta attīstībai — divus miljonus eiro;
- ✓ kultūras un mākslas attīstībai — 0,8 miljonus eiro;

✓ sociālajai palīdzības veicināšanai — 0,6 miljonus eiro;

✓ izglītības un zinātnes attīstības veicināšanai — 0,6 miljonus eiro.

Pagarinās termiņu kūtsmēslu krātuvju būvēšanai

Atviegloti uzelpos tie lauksaimnieki, kuriem līdz šī gada 27. jūlijam nebija izdevies uzbūvēt pie fermām kūtsmēslu krātuves. Zemkopības ministrija izstrādājusi noteikumus projektu termiņa pagarinājumam.

Noteikumi paredz, ka dzīvnieku novietnēs no 15 dzīvnieku vienībām un īpaši jutīgajās te-

ritorijās no 10 dzīvnieku vienībām krātuve jānodrošina līdz 2016. gada 31. decembrim, savukārt dzīvnieku novietnēs no 10 līdz 15 dzīvnieku vienībām un īpaši jutīgajās teritorijās no piecām līdz 10 dzīvnieku vienībām — līdz 2017. gada 31. decembrim.

Nemot vērā to, ka Latvijā ir liels skaits mazo saimniecību, kurās atrodas pat mazāk par piecām dzīvnieku vienībām, ja dzīvnieku novietne atrodas īpaši jutīgajā teritorijā, arī šīm saimniecībām tiek noteiktas prasības pakaišu kūtsmēslu uzglabāšanai. Būs jāuzbūvē pamatne, lai pasargātu no kūtsmēslu esošā šķidruma iesūkšanās gruntī un noteces, kā arī vircas uzglabāšanai būs nepieciešama speciāli ierīkota tvertne.

Paredzēts, ka dzīvnieku novietnēs, kurā pakaišu kūtsmēslus uzkrāj dziļajā kūtī, un saimniecībā, kurā gaļas liellopi un savvaļas sugas dzīvnieki produkcijas ieguvei pastāvīgi tiek turēti āra apstākļos norobežotā vidē un vietā, nav nepieciešama krātuve kūtsmēslu uzglabāšanai. Tāpat tiek noteikts, ka pakaišu kūtsmēslus, kurus uzkrāj dziļajā kūtī, nodrošinot sausas saturu vismaz 45%, pieļaujams uzglabāt ārpus dzīvnieku novietnes ne ilgāk kā 24 mēnešus. Novietojot pakaišu kūtsmēslus ārpus dzīvnieku novietnes (dziļās kūts), kūtsmēslu uzglabāšanas laukuma pamatni veido no ūdensnecaurlaidīga materiāla.

Noteikumu projekts izsludināts valsts sekretāru sanāksmē, to vēl skatīs valdība.

STĀSTĀM PAR AMATIERKOPĀM: GALĒNU AMATIERTEĀTRIS

Teātris ar senām tradīcijām

Riebiņu novada Galēnu amatierteātra vadītāja Valentīna Bogdanova ikdienā ir ļoti nopietnas un svarīgas profesijas pārstāve, — viņa strādā Riebiņu novada domē par ekonomisti. Jau kopš skolas laikiem viņai patikusi sabiedriska rosišanās, dzejoļu lasīšana uz skatuves, teātra spēlēšana. Arī studējot toreizējā Jelgavas Lauksaimniecības akadēmijā, spēlējusi teātri. Kolhozu laikos strādājusi Galēnos un jau toreiz piedalījies vietējā teātra kolektīva darbībā. Galēnu puses cilvēki mil teātri gan spēlēt, gan skatīties, stāstīja Valentīna. Ir saglabājušās liecības, ka Galēnos teātris spēlēts jau pagājušā gadsimta divdesmitajos gados. Un tā — ar lielākiem vai mazākiem pārtraukumiem — tas spēlēts gan kolhozu laikos, gan arī vēlāk. Ar lielu entuziasmu daudzus gadus teātri spēlēt mācīja skolotāja Marta Binduka. Pamazām krājoties gadu nāstai, cienījamai pedagoģei vairs nebija tik daudz enerģijas, lai vadītu teātra amatierkopu. Nedaudz pajuka arī pats teātris, taču kodols joprojām bija palicis, un kādam vajadzēja uzdrīkstēties uzņemties vadību. Tā Valentīna Bogdanova pirms nepilniem pieciem gadiem kļuva par amatierkopas vadītāju. Nākošā gada februārī kopa varēs atzīmēt pirmo piecu darbošanās gadu jubileju.

Šūpuli — teātra spēlēšanas talants

Amatierkopā pēc atjaunošanas darbojas deviņi tēlotāji. Gandrīz visi joprojām palikuši uzticīgi skatuves gaitām. Viens skatuvi pameta, četri pievienojās, un tagad esam 12, — Valentīna precīzē šo gadu gaitā notikušās izmaiņas.

Jelgavā Valentīna spēlēja pie profesionālas režisores, un šī pieredze viņai tagad daudz ko nozīmē. Taču no svara arī intuitīvā izjūta. Kā jau dzīvē mēdz būt, vienam padodas dziedāšana vai dejošana, citam sportošana vai dārkopība, bet Valentīnai šūpuli likta no dabas dota izjūta, kā jāstrādā uz skatuves. Tieši tā, — jāstrādā, jo tas, ko skatītājs redz — «pa plauktiņiem» saliktu darbību, situācijas attēlošanu, aktieru spēles, tekstu runāšanu tā, lai sakāmais skaidri būtu saprotams cilvēkiem zālē, — ir pacietīga un nopietna darba mēģinājums rezultāts. Joprojām viņa mācās arī no profesionāļiem un regulāri apmeklē teātru izrādes. Rit arī braukšu uz izrādē «Latgola 2», viņa stāstīja sarunā ar «Novadnieka» žurnālistu. Seko līdzī arī internetā pieejamajiem materiāliem par amatierteātriem, noskatās viņu spēlēšanu.

Esam amatierteātris. Pie tam spēlējam latgaļu valodā, jo ne visiem tēlotājiem ir pareiza latviešu literārās valodas izruna, ir izteikts latgaliskais akcents, stāsta vadītāja. Latgaļu valodā arī sanākot sulīgāk. Taču cenšoties ievērot tīru, ar krievu vārdiem, kādi bieži dzirdami sadzīvē, nepiesārņojot valodu, jo katram priekšmetam, lietai, darbībai vai parādībai ir savs — latgaliskais apzīmējums, citu valodu vārdi nav vajadzīgi.

Kopas sastāvs nemainīgs

Smaidīga, smejoša, atvērta komunikācijai, pozitīvi noskaņota, — tādu amatierkopas dalībnieki pazīst savu vadītāju. Uz jautājumu pastāstīt par tēlotājiem, par to, kāda vieta kuram ir paredzēta aktieru «hierarhijā», Valentīna smejojot atbrauc — esmu pati vecākā. Tēlotāju vecuma diapozons — no 20 līdz 50 gadiem. Arī ieņemamo amatu ziņā valda daudzveidība: Elizabete Birule ir psiholoģe, Anita Vulāne — pedagoģe, Sandra Sprindža — so-

ciālā darbiniece, Ilze Kudiņa un Jolanta Ivanova — projektu vadītājas, Valdis Vulāns, Pēteris Boltāis un Mairis Brenčs ikdienā saistīti ar lauksaimniecību, Jānis Maceļevičs ir autovadītājs, Kristaps Upenieks — policists, Jolanta Slūka — studente. Lomas tēlo arī pati Valentīna Bogdanova, un, ja vajadzīgs, izrādēs piedalās Galēnu kultūras nama vadītāja Anna Vanaga, kas vienmēr atbalsta teātra kopas darbošanos. Man jau tā režija ir otrā plānā, vairāk patīk spēlēt lomas, par sevi teica Valentīna. Pērn gan sanācis tā, ka lomas viņai pietrūcis, bet tā bijusi liela luga. Mazākos skečus viņa režizēm mēdz papildināt, pierakstot klāt tekstus, lai visai amatierkopai būtu lomas.

Kopa var pastāvēt tikai tāpēc, ka tajā darbojas isteni entuziasti, kas, pirmkārt, regulāri tai ziedo savu brīvo laiku, bet, otrkārt, arī personīgos izdevumus. Neviena izrāde nav uzvesta bez rekvizītiem. Kultūras namā to krājums, kā arī līdzekļi pašdarbībai ir ļoti ierobežoti. Tāpēc, ja vajadzīgs, pirms izrādēm par saviem līdzekļiem tiek piecepti pankūku kalni, vārītas olas, sieti sieri, gatavoti biezpieni, salāti, ko parasti dara kopas meitenes un dāmas. Viriem — viru darbi. Tiek kaut kas sanaglots, nokrāsots, sastutēts. Vai pat padarīts alus, kas bija vajadzīgs, piemēram, vienai no pirmajām izrādēm, kuras laikā laimīgi «saprecējās» četri pāri. Izrādēm bieži vien tiek atvesti rekvizīti no pašu mājām, dažreiz no bēniņiem, klētim un citām palīgtempām, kur glabājas nevajadzīgas lietas. Tērpi tiek sameklēti savos vai radnieku skapjos, pūra lādēs, aizņemoties tos izrādēm, bet nereti pārķert lietotu mantu bodēs, ko «punculiēši» ar humoru dēvē par «pumpalām».

«Odziņu» pilnas kabatas

Stāstot par to, ar ko Galēnu teātris atšķiras no pārējiem, Valentīna uzsver, ka kopā darbojas jautri, radoši, izpalīdzīgi, atvērti draudzībai un sadarbībai, ar labu humora izjūtu. Par sevi viņi teic, ka Galēnu amatierteātri varētu dēvēt par improvizācijas teātri, jo divas reizes vienādi izrādē nav izdevies nospēlēt. Vai nu pieliekam klāt, vai atņemam nost, saka vadītāja. Vairāki aktieri apveltīti ar ļoti labu humora izjūtu un vienmēr cenšoties no-



● Galēnu amatierkopā — atraktīvi, saliedēti un vienmēr uz pozitīva viņa.



● «Punculiēši» pilnā sastāvā pēc kārtējās izrādes, ar gandarijumu par skatītāju atsaucību. Otrajā rindā pirmā no labās amatierteātra vadītāja Valentīna Bogdanova.

sevis pielikt kādu «odziņu». Dažreiz tas negaidīti pārsteidzot arī tobrīd uz skatuves esošo partneri, tad nu jāmanās apspēlēt šo situāciju. Arī režisorei šādos brīžos gadoties saķert galvu, bet tēlotāji tomēr ir aktiermākslas augstums, un izrāde raiti rit savu gaitu. Lomu tēlotāji ikdienā ir ļoti dažādi, ar atšķirīgām interesēm, amatiem, raksturiem, bet varbūt tieši tāpēc izveidojies tik daudzšķautņains kolektīvs, kam patīk spēlēt komēdijas, jo lielākā atzinība Galēnu spēlmaņiem ir skatītāju starpā, sejas un smieklis. Pelēkās krāsas lauku iedzīvotājiem ikdienā jau tāpat pietiekot. Kas ir tas, kas liek šiem cilvēkiem reizi nedēļā, bet pirms izrādēm arī biežāk, pēc dienas darbiem, pēc mājas soļā vakara stundā pamest savus tūvākos un doties uz kultūras namu, kur notiek mēģinājumi?

Sandra Sprindža, četru bērnu māmiņa, bet ikdienā — speciāliste, kam jāstrādā ar sociālā riska ģimenēm, trūcīgajiem un jātiek galā ar tām problēmām, ko parasti risina pašvaldību sociālie dienesti, teic, ka tā ir atslodze pēc lielās aizņemtības. Darba diena ir gara un piesātināta ar lielu emocionālo spriedzi. Atgriezies mājās, jādara saimniecības darbi,

uzmanība jāvelta bērniem. Bet man gribas kaut ko tieši priekš sevis, un es zinu, ka teātris ir mans, ka es tajā varu izpausties dažādos tēlos. Mēģinājumos gūstu lielu pozitīvu enerģiju, uzlādē tajos valdošā jautrība, noskaņojums, kas ir kā C vitamīns. Pārņāc mājās, un darbi vairs neliekas smagi, atklāj Sandra. Viņa spēlējusi gan «labo», gan «slikto» saimnieci, gan precietes kārū sievišķi. Viņas divas vecākās atvases Ērvins un Agita mācās skolā, bet mazie — Egils un Ivita vēl nav līdz skolas vecumam izauguši. Mazā nereti izrādes laikā, sēžot kopā ar vecmammu, sauc «mamma», jo viņu ieraudzījusi uz skatuves. Ērvins muzicē un dzied folkloras kopā «Vydsmuīza». Viņš, ja vajag, palīdz izrādēs ar apskaņošanu, par ko parasti gādā kopas jaunākie tēlotāji, piemēram, nodrošinot vilciena braukšanas, vēja gaudošanas vai suņa riešanas skaņas. Arī Agita aizraujas ar folkloru, beigusi mākslas skolu, tāpēc var palīdzēt dekorāciju sagatavošanā, kā arī lomu tēlotājam veido frizūras.

Amatierkopā nesen tikusi arī pie sava nosaukuma «Punculiēši». Viens no tēlotājiem, ierodoties uz mēģinājumiem, vienmēr apsvei-

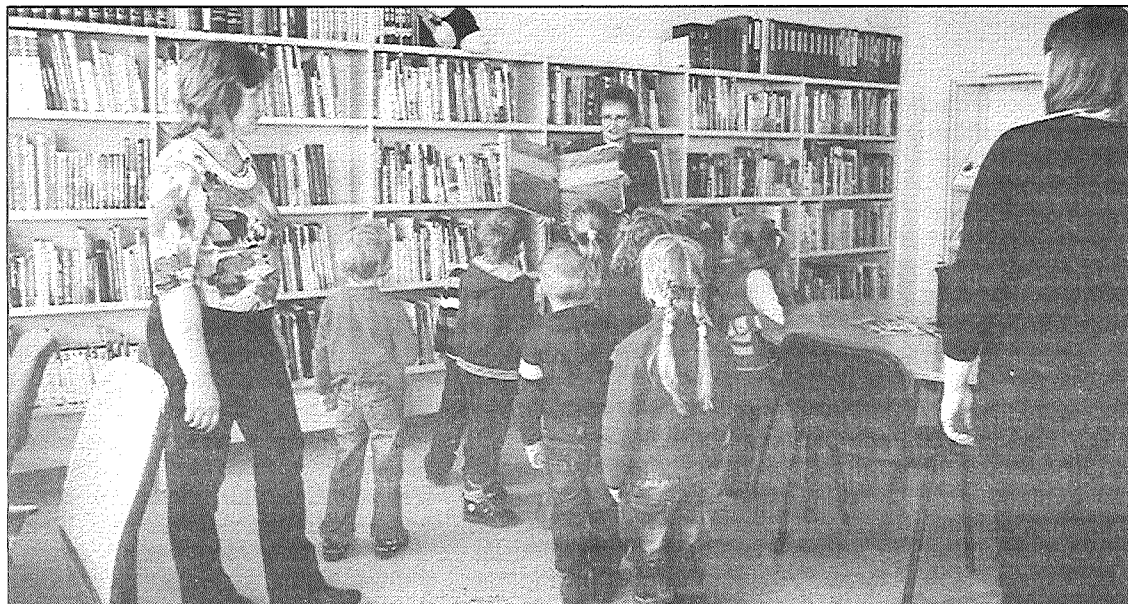
cinājies ar pārējiem, braši saucot: «Sveiki, punculiēši!», un tā pamazām kopa pieņēmusi šo vārdu.

Pirmā Galēnu amatierteātra iestudētā izrāde bija «Reiz Rāznā», sekoja Neikšaniša «Pādejais gods», I. Bauveres «Savēdēji», Danskovītes «Sīvasmuotes senču laiki» (divas daļas) un «Duorgis pierkums», no skečiem, anekdotēm un pašu izdomas veidotās lugas «Ušupes zaļts» un «Dzeive Ušupē turpinās». Ligo svētkos rādīti fragmenti no «Skroderdienas Silmačos» un Neretieša «Tautiski un latviski Jāņu dienu sagaidot». Galēniešu izrādēm aplaudējuši skatītāji Stabulniekos, Rušonā, Riebiņos, Dekšārēs, Viļānos, Aizkalnē, Feimaņos, bet vislabāk, protams, esot spēlēt pašu mājās Galēnos. Patīk, ka skatītāji aplaudē, smejas, izstāro gaišas jūtas. No zālē sēdošās publikas plūstošo auru varot ļoti izjust, un grūti spēlēt tādās vietās, kur jūtams, ka skatītāji it kā nepieņem. Pat zosāda uzmetas, Valentīna teic par šādām reizēm.

Amatierteātra sekmīgā darbībā nevar nepieminēt arī Riebiņu novada domes un Galēnu pagasta pārvaldes atbalstu.

L.Rancāne

Stāstu laiks bibliotēkā: spociņstāstu vakars



● Bērnu garīgajā attīstībā visos laikos liela nozīme ir bijusi labai lasītprasmei un grāmatām. Lai iepazītos ar Preiļu galveno bibliotēku, tajā ieradusies pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» bērni.

Ir apritējis gads, kopš Preiļu galvenā bibliotēka pievienojusies UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas (LNK) 2009. gadā izveidotajam bibliotēku tīklam «Stāstu bibliotēkas», kura mērķis ir veicināt stāstīšanas tradīcijas kā nemateriālā kultūras mantojuma nozīmīgas daļas pārmantošanu Latvijā. Tīkls ir īpaša Latvijas bibliotēku sadarbības un pieredzes apmaiņas platforma, kuras ietvaros tiek īstenotas plaša tematiskā loka kultūras mantojumam un stāstniecības tradīcijai veltītas aktivitātes, tajā uzņemtas 33 bibliotēkas no visas Latvijas.

Par Preiļu galvenās bibliotēkas darbošanos šajā tīklā stāsta bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas vadītāja, programmas koordinatore **Vilhelmīne Jakimova**. 2014. gadā bibliotēka programmas ietvaros bija ielāņojusi četras aktivitātes. Februārī bērni tikās pasākumā «Lelles ceļojums cauri gadsimtiem», 1. aprīlī notika tikšanās «Dzīves kuriozi», 31. oktobrī aizvadīts «Spociņstāstu vakars» Bērnu žūrijas 3. — 4. un 5. — 7. klašu ekspertiem. Bet 20. novembrī visi aicināti uz tikšanos keramikas darbnīcā un «Māla pikas stāstu» klausīšanās. «Spociņstāstu vakarā» piedalījās gan bērni, gan viņu vecāki, jo viss notika vakarā. Pasākuma vadīšanā tika iesaistīta Preiļu novada bērnu un jauniešu centra grupas «Kājām gaisā» dalībniece Elizabete Stalidzāne, kura iejutās Melnās dāmas tēlā, kļūdama par palīdzību vakara vadītājai, bibliotekārei Solvitai Ertai. Ar «bibliotēkas spoku» lomu veiksmīgi tika galā Santa Prikule.

Pasākumā bija apvienoti bērnu stāstījumi ar Helovīnsvētku simbolu prezentāciju, skanēja E.L.Vēbera «Operas spoka» fragments, dabojās Helovīna foto stūrītis, pasākuma dalībniekiem bija iespēja piedalīties virtuālajā ekskursijā «Spociņstāstu vietas Latvijā», minēt Burtu mīklas, pīt zirnekļa tīklu. Bērniem bija sarūpēts «sīkspārņu acīņu» cienasts, katrs saņēma «draudzīgo garu izsaukšanas sidru» recepti un «saldo spociņu», kā arī pasākumam atbilstošu grāmatcīmi. Stāstnieku lomai šoreiz pieteicās nedaudz bērnu, taču viņi ļoti veiksmīgi tika galā ar uzdevumu. Pateicība jāzēteic Preiļu 1. pamat-



● Stāstnieku programmas «Spociņstāstu vakara» dalībnieki gan klausījās, gan paši stāstīja par dažādiem neparastiem piedzīvojumiem.

skolas skolēniem Zanei Stupānei (6.c klase), Laurim Šmeikstam (6.a), Egonam Rebainim (7.a), Kitijai Denisovai (6.c), Maksimam Podskočijam (7.b), Laurai Čerpakovskai (4.c).

Paralēli darbojās arī atnākušo vecāku grupa, kurai tika piedāvāta ekskursija pa bibliotēku, stāstījums par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem bērniem un pieaugušajiem. Vecāki iepazīnās arī ar lasītprasmes veicināšanas programmām, kurās iesaistījusies bibliotēka. Vilhelmīne Jakimova atzīst, ka, organizējot stāstu pasākumu, nācies saskarties arī ar dažām problēmām. Mūsdienās, kad sociālā ikdiena tiek pavadīta informācijas tehnoloģiju vidē un virtuālajā komunikācijā, bērniem aizvien sarežģītāk kļūst uzturēt dialogu, daudziem stāstīšana sagādā grūtības.

Diemžēl pirmajā darba gadā nav izdevies sapulcināt stabilu stāstnieku komandu, tāpēc Vilhelmīne Jakimova vērsās pie dzīves pieredzes bagātākajiem Preiļu iedzīvotājiem — vecākā gadagājuma cilvēkiem, kas varētu iesaistīties stāstnieku kustībā, lai uzturētu starppaudžu dialogu kultūras vērtību pārmantojamībai, stiprinātu reģiona kolektīvo atmiņu, saliedētu vietējo kopienu.

Darbojoties ar stāstniekiem, svarīgi arī pašiem izprast stāstniecību kā kultūras nemateriālo liecību saglabāšanas formas būtību Latvijas un pasaules kontekstā, tāpēc Vilhelmīne Jakimova izmanto iespēju un piedalās neformālās izglītības veicināšanas pasākumos — Vasaras skolā 2014 Ventspilī, Zemgales stāst-

nieku festivālā Pilsrundālē, kā arī UNESCO LNK rīkotajos izglītojošos semināros.

Secinājums viens — stāstniecība ir jāattīsta, tas ir viens no veidiem, kā sevi prezentēt. Ir svarīgi apgūt runas mākslu, lai brīvi justos auditorijas priekšā. Šis iemaņas nepieciešamas ikvienam cilvēkam, un stāsts ir tā forma, kas ļauj bērnam atrasties, vien jāpiemeklē saistošas tēmas. Nākamgad plānota šī darba formas pilnveidošana un attīstība. Tāpēc bibliotēka aicina ikvienu, kas jūt sevi stāstnieka garu, pieteikties stāstnieku komandai.

Paralēli norit darbs arī Lasītprasmes veicināšanas programmā «Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija», kurā šogad darbojas 108 eksperti. Lielākā daļa no bērniem jau izlasījis visas piecas vecumam atbilstošas piedāvātās grāmatas, daļa jau aizpildījis izvērtējuma anketas. Kā pirmie savās vecuma grupās liguma saistības izpildīja Annija Akmentīņa, Arvids Mazajevs, Rasa Zīmele, Lauma Tumašova. Lai noslēgtu šī gada darbu Bērnu un jauniešu žūrijā, atlicis nedaudz laika — līdz decembra beigām. Vilhelmīne Jakimova atzina, ka problēmu rada nepietiekamais grāmatu skaits, jo visas programmas grāmatas ir tikai divos eksemplāros. Centralizēti no Rīgas bibliotēkas tika saņemtas tikai 14 grāmatas, pārējās bibliotēka iegādājās par saviem līdzekļiem. Tomēr budžeta ietvaros bibliotēka var atļauties iepirkt grāmatas tikai pa vienam eksemplāram, bet katrā vecuma grupā pieteikušies vismaz 20 jaunie lasītāji. Veidojas rindas, un bērniem ilgstoši jāgaida jaunā grāmata.

Skolēni izglītojošā ekskursijā zinātnes centrā „Lielvārdi”

Uzņēmums SIA “Aspired” sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru rīko pasākumus projekta “Pakalpojumu sniegšana tehnoloģiskās jaunrades un inovācijas rosināšanai jaunatnes vidū — zinātnisko ekspozīciju apmeklējumi” ietvaros, kur skolām no katra reģiona tiek dota iespēja doties uz kādu no Latvijas zinātnes centriem. 5. novembrī uz zinātnes centru “Lielvārdi” devās Līvānu 1. vidusskolas skolēni.

Pasākuma laikā dalībniekiem bija iespēja uzzināt, kā jaunākās tehnoloģijas un inovācijas uzņēmējdarbībā izmanto izglītības uzņēmuma “Lielvārdi” valdes priekšsēdētājs Aivars Gribusts. Tika stāstīts par to, kā uzņēmums ar gana ilgu pastāvēšanas vēsturi var būt inovatīvs un radošs. Aivars Gribusts skolēniem arī praksē demonstrēja mūsdienas tehnoloģiskos risinājumus, kas izglītības nozarē ļauj ietaupīt laiku un nodrošina efektīvāku mācību vielas apguvi. Piemēram, balsošanas pultis, ar kurām var viegli un ātri veikt aptaujas, uzdot pārbaudes darba jautājumus un

praktiski uzreiz redzēt iegūtos atbilžu rezultātus.

Skolēniem bija iespēja apskatīt un izmēģināt zinātnes centra ekspozīcijas, piemēram, ar velotrenažieri ražot elektrību, izmēģināt dažādas spēles uz interaktīvā galda, ar speciāla eksponāta palīdzību pārbaudīt savas zināšanas par cilvēka ķermeņa uzbūvi. Varēja uzzināt, kāpēc dzīvojam māju rajonos ir nepieciešami ūdens torni, kā arī apskatīt daudz citu interesantu eksponātu. No ekspozīcijas jauniešiem visvairāk patika automašīnas celšana, katapultas šaušana un interaktīvais galds, uz kura tuvplānā tika pētītas pasaules lielākās pilsētas.

Jaunieši piedalījās arī tehniski radošajā darbnīcā, kur, izmantojot drošus kokapstrādes darba galdus, katram bija jāpagatavo stila aksesuārs — koka tauriņš, ko var nesāt apsienu ap kaklu. Arī meitenes šo uzdevumu labprāt izpildīja un parādīja, ka pašu gatavoto tauriņu var siet arī ap roku vai ap galvu. Pēc tam jaunieši aplūkoja darbībā datorizētu kokapstrādes darba galdus, kas datora vadībā izžāģēja pats savu koka tauriņu.

Pasākuma dalībnieki atzina, ka šāda veida aktivitātes iesaistītos vēl, ja būtu tāda iespēja.

Tehniskās jaunrades dienas 2014 ir klāt!

Jau sesto gadu Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra sadarbībā ar Rīgas Tehniskās universitātes studentu parlamentu un Robotikas klubu organizē pasākumu ciklu «Tehniskās jaunrades dienas» piecās Latvijas pilsētās.

Pirmais pasākums Rīgas Tehniskajā universitātē jau noticis, informēja Preiļu novada bērnu un jauniešu centra izglītības metodiskais Guntars Ormanis. Pasākuma dalībniekiem bija iespēja izvēlēties un piedalīties kādā no sacensību disciplīnām. Šogad «Robotikas darbnīcā» ir iespēja izveidot gaismas sekotāju robotu, kas virzās preti iedegtam lukturītim, bet pieredzējušie dalībnieki konstruē minisumo robotus. «Ķīmijas laboratorijā» dalībnieki veido lēkājošas polimēru bumbiņas, kā arī izmēģina alķīmiķu formulas. «Mehānikas praktikumā» var konstruēt un sacensties ar uzvelkamajām «Spolmašīnām», bet «Elektrostacijā» tiek veidoti miniatūri mainīga režīma luksofori un var uzzināt par iespēju iegūt elektrību no augiem.

Izmēģināt savas prasmes un apgūt jaunus zināšanas «Tehniskās jaunrades dienas 2014» pamēģināja arī Preiļu novada bērnu un jauniešu centra un Riebiņu vidusskolas audzēkņi. Veicās labi. Pulciņa «Loģiskās rotaļlietas» audzēkņi, brāļi Adrians un Viesturs Maculjeviči (Vārkavas vidusskolas 10. un 7. klase) ieguva pirmo vietu «Spolmašīnu» konkursā un saņēma arī atzinības par paveikto «Robotikas darbnīcā». Labāko robotu, par to iegūstot pirmo vietu,

bija izgatavojuši pulciņa «Loģiskās rotaļlietas» audzēkņi Vitālijs Pavlovs un Dairis Ivanāns (Preiļu 1. pamatskolas 8. un 9. klase). Viņi arī pacentās nopelnīt atzinības par labi uzkonstruētām «Spolmašīnām». Lieliski veicās Riebiņu vidusskolas 4. klases skolēnam Ritvaram Vjakslem, kurš tamlīdzīgā pasākumā piedalījās pirmo reizi. Iegūta trešā vieta «Spolmašīnās» un otrā — «Elektrostacijā».

Notika arī dalībnieku iecienītās spageti tiltu izturības sacensības. Konstrukcija bija jāgatavo mājās — no spageti makaronu paciņas un limes jāuzkonstruē 55 centimetrus garš spageti makaronu tilts. Pulciņa «Loģiskās rotaļlietas» audzēknes Rasma Ormanes (Riebiņu vidusskola, 8. klase) un viņas klasesbiedres Darjas Komlačovs konstruētais spageti tilts izturēja 26 kilogramus lielu slodzi. Rezultātā iegūta pirmā vieta. Otrā vietu abas meitenes ieguva «Spolmašīnās», bet Rasma vēl arī trešās pakāpes diplomu par darbu «Ķīmijas laboratorijā».

Latvija ir bagāta ar tehniskiem prātiem, un katrā no mums slēpjas mazs inženieris, uzsver Guntars Ormanis, aicinot pārbaudīt savas spējas Tehniskās jaunrades dienās 2014 Daugapilī 22. novembrī. Pieteikšanās anketa ir atrodamā tīmekļa vietnē www.tjd.lv. Dalība pasākumā ir bez maksas, un dalībnieki ir nodrošināti ar nepieciešamajiem materiāliem un darba rīkiem. Papildus disciplīnām paredzēti arī aizraujoši fizikas un ķīmijas eksperimenti, kā arī dažādas disciplīnas, kurās var piedalīties ikviens interents.

KRĀSLAVA

Tagad pie mums demokrātija, plurālisms...

Pirms kāda laika Robežnieku pagastā Gabrusānu mini zoodārzā pasaulē nāca trīs jauni strausēni un pāris pekari.

Putniem un dzīvniekiem bagāto zoodārzu ekskursantiem izrāda komunikablais saimnieks Viesturs Gabrusāns, un dažu reizi ir nācies dzirdēt, ka lielāka interese ir par pašu Viesturu un viņa intrīgām bagāto stāstījumu, kurā nezinātājs nespēj novilkt robežu starp patiesību un izdomājumu.

Novietnē saimnieks žurnālistu nelaiž, jo, redz viņam kūti veselās cūkas: «Neuztraucies — nesaslimsi, bet cūkas gan var saslimt. Kaut kādi cilvēki par milzu naudu nopirka krematoriju, slimu cūku pietrūkst, vienīgi uz robežas atrod beigtas. A ko darīt? Nauda iztērēta, krematorija tukšgaitā jādarbina. Tad nu staigā dažādi cilvēki pa kūtim, skatās, kur vēl kāda cūka ir. Noteikti visi apbēdināti, ka manas cūkas veselās un nevaru palīdzēt tiem, kuri krematoriju nopirka...»

Saimnieks iznes savus putnus saulītē, un smadzenēm jāšķetina nākamais Viestura šedevrs: «Tu kādreiz redzēji, kā pa gaisu aizlido 300 latu? Kad atvedu pirmos strausus, tie bija tikpat maziņi, — katrs maksāja 300 latu. Es tos izlaidu pagalmā, pēkšņi nez no kurienes uzradās vanags, satvēra ar nagiem vienu strausēnu un



● Viesturs Gabrusāns.

proņām uz purvu. Es tikai noskatījos, kā mani 300 lati lēnīgi aizlidoja zilās tālēs un neko tur vairs nevarēja padarīt. Reti kuram tāds pārdzīvojums. Tālab šos izlaižu kastē, kuru no augšas piesedzu ar tiklu. Šajā vecumā strausi ļoti aktīvi ēd zāli, mil arī graudus, gaļu un zivis, un pats galvenais — nevar nodarīt pāri cilvēkiem, kā tie, kuri sasnieguši piecu gadu vecumu. Parasti strausi no olām izšķīlas inkubatoros, bet šos no desmit olām izsēdēja pieaudzis putns.

Mēs te vairojamies krustu šķērsu, sak, dzīres mēra laikā. Nesen piedzimušie pekari arī labi aug. Patiesībā šie dzīvnieciņi ir bailīgi, bet ja aiztiksi, ar asajiem zobiem nokodīs roku, ka neme-

tas. Viņiem garšo āboli, banāni, ananāsi. Tikai līdz galam nesaņemtu, vai uz šiem attiecas sankcijas? Pēc manas saprašanas nē, bet kas viņu zina? Tautā runā, ka ir divi mobilie pārnēsātāji — mežacūkas un inspektori.

Bet tur tālāk turam žurkulēnus, kas atvesti no Maskavas metro. Pirms 15 gadiem radio stāstīja, ka Maskavas metro kanalizācijas ejās parādījušās milzu žurkas — mutanti. Es uzreiz divas tarbas rokās un uz turieni. Iedevu 100 dolārus galvenajam slaucītājam, kurš slauka staciju, viņš mani ielaida tur dziļāk iekšā. Bet tur — milzīga pazemes pilsēta! Uzreiz sapratu, kas tās par žurkām — nutriņas. Tās labi vairojas, kāds būs joka pēc ielaidis.»



● Mazie strausi.

Viestura viesu mājai arvien nav logu.

«Ko tu, mājai tādi skaisti logi, tādu nekur pilsētā nav!» atbild saimnieks. «Nav domāts, ka tiem ir jāredz cauri. Daži kļūdaini domā, ka tā rūpējos par dzimstības veicināšanu, bet patiesībā es rūpējos par to, lai elektrības ražotājam būtu naudiņa. Par sevi tā neuztraucos, kā par citiem. Lai viņiem cena nav jāceļ pārāk augstu, es palīdzēšu — pacelšu patēriņa apjomu. Viss elementāri!»

Pie Viestura dzīvojamās mājas aug neredzēts koks.

«Tikko biju Vjetnamā, atvedu bambukus,» stāsta Viesturs. «Vjetnamā aug daudz šķirņu, ir tādi, kas aug debesīs. Kur tu Latvijā tos ņemsi? Tagad pie

mums ir demokrātija, plurālisms. Vai tad nav taisnība? Saku, ka no Vjetnamas atvedu. Vai tad nav smuks bambuks? Ja uzrakstīsi, ka nopirku Krāslavas «tolkučkā», vai tam kāds noticēs? Ja rakstīsi, ka no Vjetnamas — noticēs par visiem 100! Tu domā, ka es protu vjetnamiski?»

Cik daudz te patiesības un cik — izdomājuma? Kurš nav bijis Viestura saimniecībā un nav izbaudījis viņa stāstus, tas Latgali nav redzējis visā tās krāšņumā. Jokus no patiesības beigu beigās saimnieks tomēr ļauj atšķirt. Galu galā urbanizācijai ir netikamas sekas — cilvēki govi no buļļa vairs neatšķir, kur nu vēl mazāk redzētu.

«Ezerzeme»

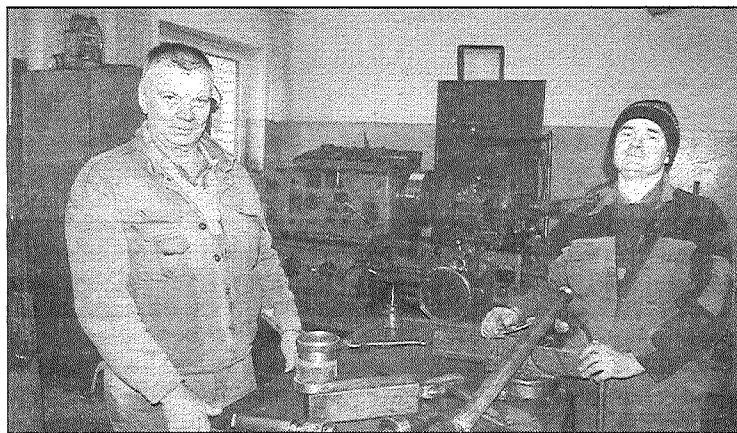
DAUGAVPILS

Nevar izvirpot vienīgi traktora «Belarus» kabīni

Ja traktoram noplist skrūve, ko var sameklēt tikai Rīgas veikalos, tad saimnieks skrien uz Bebreņu kooperatīvās sabiedrības «Tehniskais centrs» darbnīcām, un kalēji, virpotāji, atslēdznieki, metinātāji — universālie vīri Alfrēds Krimelis un Austris Keivomegs jaunu skrūvi izvirpo dažās minūtēs.

Pie viņiem ir braukuši cilvēki, lai salabotu velosipēdus, arklus, plaujmašīnas, zobratu, kombainu detaļas. Viņu darbs ir redzams arī atjaunotajās Bebreņu dzirnavās — restaurētais putrainu ganģis un grūbotājs. Tagad dabnicās pārdzīšanu gaida arī dampji — 100 gadus veci dzirnavu motori. «Latgales Laika» uzrunāti, Alfrēds un Austris samulsa par vārdu «meistari», pēcāk gan atzina, ka dzīvē ir nācies iemācīties visu.

Austris ir virpotājs, pabeidzis Cēsu metāla vidusskolu. Alfrēds virpotāja amatu apguvis Rīgas 3. tehniskajā skolā. Viņu darba gaitas sākās padomju laikos Bebreņu sovhoztehnikuma darbnīcās. Pavasaros un rudenos viņi laboja arklus un lemešus, bet vasarās — kombainus, tāpat bija jākal arī govju ķēžu mietīņi, bet ziema lauksaimniecības tehnika bija jāgatavo pavasara darbiem. Mūžībā aizgājušais Bebreņu kaņģu draudzes prāvests Staņislavs Čužāns vīriem uzticēja izkalt monstanci un svečturus, tie baznīcas altārus rotā arī šodien.



● Alfrēds Krimelis (no kreisās) un Austris Keivomegs.

«Tagad govju ķēžu mietīņus kaļam labi, ja vienu pa visu gadu. Vairāk pasūtījumu saņemam no saimniekiem, kuriem ir mūsdienīga lauksaimniecības tehnika. Vasarā ir bijušas tādas dienas, kad zemnieki stāv rindā. Viņi zvina pat astoņos — deviņos vakarā — salūzis kombains, palīdzī, vajag šodien, jo lauks ir jānoķū, kamēr laiks ir labs. Šobrīd, vēlā rudenī, brauc meža izstrādātāji, jo viņiem lūst satvērēji, piekabes,» izstāstīja Alfrēds. Austris piebilda, ka viņi palīdz ne tikai bebreņiešiem, brauc arī lauksaimnieki no Rubenes, Gārsenes, Pilskalnes, Dvietes, Eglaines, Šēderes, Preiļiem, Rīgas.

Bebreņu pagasta pārvalde ar Ilūkstes novada domes un ES fondu atbalstu pamazām atjauno Bebreņu muižas kompleksu, tostarp pieminētās dzirnavas. Austris un Alfrēds tur ir pielikuši savu roku. Viņi ir restaurējuši laternu lukturus pie muižas pils,

kur tagad ir skola, un pils balkonam margas. Vīri aizrautīgi izstāstīja, kā, izjaukuši senos lukturus, kas bija saglabājušies bēniņos, neatraduši nevienu sarūsējušu skrūvi. Restaurējot cilvēks pieskaras vēsturei, un tā atkal ir jauna pieredze, bija vienprātīgi Alfrēds un Austris.

Kooperatīvās sabiedrības «Tehnikas centrs» valdes locekle Lenvija Rāzna pastāstīja, ka Austris un Alfrēds ir izgatavojuši ap 40 laternu, lukturus Kastāņu un Stadionu ielai Ilūkstē.

«Kad jautā, ko Bebreņu vīri prot, tad saku savu mīļo teicienu — nevaram izvirpot vienīgi traktora «Belarus» kabīni. Mēs jokojam, ka, tāpat kā ārsti, priecājamies, ja kādam kaut kas ir salūzis — būs darbs! Saņemot pasūtījumu, vispirms izdomājam, mērām, aprēķinām, tikai tad ķeramies pie darba. Tagad ārzemju tehnikai izmanto kvalitatīvu, vieglu tēraudu, tāpēc izveidot



● Restaurētie lukturi pie Bebreņu muižas pils.

identisku detaļu ir krietni sarežģītāk nekā padomju laikos,» pastāstīja Austris. «Kādu laiku strādāju Daugavpils Lokomotīvu remontu rūpnīcā, un tur iedeva vienu detaļu, ko vajadzēja «stancēt» visu dienu. Bebreņē darbs ir tūkstokārt interesantāks,» papildināja Alfrēds.

Vīru stāstījumā pavidēja arī skumīga atziņa par to, ka jaunie negrib mācīties par kalējiem, virpotājiem. Gandrīz katru gadu kooperatīvajā sabiedrībā «Tehnikas centrs» cemojas Bebreņu vispārīgā izglītības un profesionālās skolas audzēkņi, tomēr neviens pagaidām nav paudis vēlēšanos kļūt par mācekli. Austris Keivomegs un Alfrēds Krimelis jaunajiem ieteica pie-

vērsties arī virpotāja, kalēja, galdnieka, mehāniķa vai kādai citai istai vīru nodarbei. «Darbs ar metālu ir radošs process, prasa izdomu, pacietību. Tas ir jāmīl, bet tā ir jābūt visās dzīves jomās,» teica Austris.

Brīvais laiks, ko var veltīt sev, iekrīt ziemā. Austris tad rosās pa mājām, no laukakmeņiem veido dažādus vides objektus un konstrukcijas. Bet Alfrēds ir viens no aktīvākajiem medniekiem kolektīvā «Bebreņē». Bebreņiešiem šis gads ir veiksmīgs — ir nometīti jau četri aļņi. Mežacūkas gan mākot aizmukt, tikpat manīgi ir arī bebbri.

«Latgales Laiks»

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Veiksmīgi pretnarkotiku pasākumi Rēzeknē

Operatīvo pasākumu rezultātā Rēzeknē aizturēti 1990. gadā dzimis vīrietis, pie kura policijas darbinieki konstatēja vairākus polietilēna maisiņus ar baltu pulverveida vielu, šļirces un nezināmas izcelsmes tableti.

Kā informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne, 24. oktobrī izņemta pulverveida viela — trīs grami — iespējams, ir metamfetamīns. Uzsākts kriminālprocess.

Policija skaidro, ka pieķertais vīrietis bijis uzmanības lokā, taču iepriekš nav tiesāts. Viņam piemērots ar brīvības atņemšanu nesaisīts drošības līdzeklis.

26. oktobrī kāda 1986. gadā dzimuša vīrieša dzīvesvieta Rēzeknē tika veikta sankcionēta kratīšana, kuras rezultātā policijas darbinieki atrada un izņēma dažāda veida narkotiskās vielas — divus maisiņus ar metamfetamīnu un vienu maisiņu ar marihuānu. Izņemta metamfetamīna daudzums ir 18 grami, kas, atbilstoši likumam, tiek uzskatīts par lielu apjomu. Aizturētajam vīrietim, kas jau agrāk tiesāts par dažādiem noziegumiem, kā drošības līdzeklis tika piemērots apcietinājums. Policija turpina izmeklēšanu kriminālprocesā par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu glabāšanu lielā apmērā. Par šādu noziegumu likums paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz 10 gadiem.

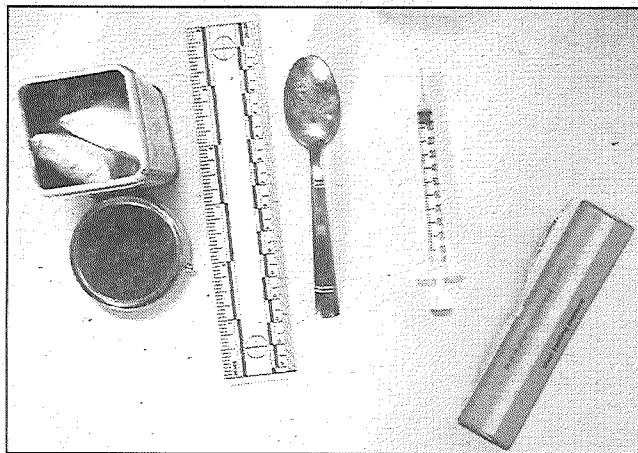
Aizturēts noziedzīgas grupas līderis Daugavpilī

Daugavpilī aizturēts vietējās noziedzīgās grupas dalībnieks, pie kura atrasta un izņemta jauna psihoaktīva viela, kas līdz šim Latgalē nebija konstatēta. Veicot rūpīgu izmeklēšanu agrāk uzsāktā kriminālprocesā saistībā ar narkotisko vielu realizāciju Daugavpilī, Latgales reģiona pārvaldes kriminālpolīcijas darbinieki aizturēja vietējās organizētās noziedzīgās grupas līderi, 1974. gadā dzimušu vīrieti. Pie aizturētā policisti atrada un izņēma aptuveni 20 gramus narkotisko vielu.

Policija turpina kriminālprocesa izmeklēšanu. Par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu glabāšanu realizācijas nolūkā vai par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu realizāšanu draud brīvības atņemšana līdz astoņiem gadiem.

Melnā trešdiena uz ceļiem

29. oktobrī Rēzeknes policijas iecirknī reģistrēti četri ceļu satiksmes negadījumi, kuros cietušas vairākas personas. Diemžēl šajās avārijās ir divi bojā gājušie.



● Kā lietiskie pierādījumi ir gan polietilēna maisiņš ar nezināmu vielu, gan šļirce.



● Rudenīgais mežs, izrādās, nav laba kontrabandas cigarešu slēpšanas vieta.



● No automašīnas Audi pēc ugunsnelaimes pāri palika tikai dzelzu kaudzīte.

Ap pulksten 18.30 Viļānu novadā uz autoceļa Viļāni — Preiļi notika triju automašīnu sadursme ar traģiskām sekām — BMW ietriecās stāvošā traktorā, kas bija novietots uz brauktuves ārpus apdzīvotas vietas bez gabraita ugunim. Trieciena radītās inerces dēļ BMW sadūrās ar pretī braucošo Renault. Negadījumā cieta BMW vadītājs un pasažieris (dzimuši 1965. un 1982. gadā), bet 1960. gadā dzimis pasažieris gāja bojā.

Tajā pašā laikā Rēzeknes novada Lūznavas pagastā notika vēl viens traģisks negadījums. Mercedes vadītājs, 1967. gadā dzimis vīrietis, notrieca gājēju, kurš ārpus apdzīvotās vietas atradās uz neapgaismota ceļa braucamās daļas. Gājējs notikuma vietā nomira.

Pilnībā sadega avarējusi automašīna

30. oktobrī ap pulksten 22.00 Rēzeknes novada Kaunatas pagastā 1987. gadā dzimuši automašīnas Audi vadītāja, braucot pa ceļu Rēzekne — Dagda, pagaidām

nezināmu apstākļu dēļ netika galā ar transportlīdzekļa vadību un iebrauca grāvī. Avarējusi automašīna aizdegās un pilnībā sadega. Negadījumā cieta 1982. gadā dzimusi pasažiere.

Avārijā Preiļu novadā pieci cietušie

1. novembrī negadījums ar cietušajiem reģistrēts Preiļu novadā. Uz autoceļa Preiļi — Līvāni 1989. gadā dzimusi automašīnas Ford vadītāja, iespējams, nepareizi izvēlētā ātruma dēļ nobrauca no ceļa, auto apgāzās. Avārijā cieta gan pati automašīnas Ford vadītāja, gan pasažieri — 1991., 1993., 1994. gadā dzimušas sievietes un 1989. gadā dzimis vīrietis. Visi tika nogādāti ārstniecības iestādē medicīniskās palīdzības sniegšanai.

Nenoturējās uz ceļa un iebrauca kapsētā

2. novembrī Daugavpilī divu ielu krustojumā 1992. gadā dzimusi automašīnas Audi vadītāja nobrauca no ceļa un ietriecās žogā, pēc tam uzbraucot virsū apbedījumiem, jo gar ceļu atrodas kapsēta. Pasažiere, 2009. gadā dzimusi meitene, guva sasitumu.

Izņemta pēdējo gadu laikā lielākā cigarešu partija

31. novembrī Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes kriminālpolīcijas darbinieki, veicot operatīvos pasākumus agrāk uzsāktā kriminālprocesa ietvaros, Ludzas novada Brīgu pagasta teritorijā mežā aizturēja 1982. gadā dzimušu vīrieti, kurš mēģināja pārkraut mežā paslēptas nelikumīgas cigaretes. Izņemti 240 tūkstoši cigarešu ar Baltkrievijas

akcīzes marķējumu, kā arī transportlīdzeklis.

Tika noskaidroti, ka daļa no šīs cigarešu kravas jau ir aizvesta. Turpinot operatīvos meklēšanas pasākumus, Daugavpils novadā aizturēts vēl viens noziedzīgās grupas dalībnieks — 1963. gadā dzimis Lietuvas pilsonis. Pie viņa mikroautobusā policijas darbinieki atrada vēl 950 tūkstošus cigarešu bez Latvijas akcīzes marķējuma.

A. Laizāne secina, ka kopā izņemtas 1 190 000 cigaretes, kas pēdējā laikā Latgalē ir lielākais daudzums. Tāpat zināms, ka pieķertais lietuvietis jau agrāk bija nonācis policijas redzeslokā par līdzīgu noziegumu izdarīšanu.

Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 221. panta otrās daļas par tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvešanu, ja to ir izdarījis personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās.

Līvānos mēģināja piekukuļot policistu

Līvānos, veicot ceļu satiksmes uzraudzību, policijas darbinieks apturēja kādu vieglo automašīnu. Apturētā transportlīdzekļa pārbaudes laikā tika konstatēts, ka 1977. gadā dzimušajam vadītājam ir transportlīdzekļa vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums. Lai izvairītos no administratīvā soda un protokola sastādīšanas, vadītājs piedāvāja policijas darbiniekam kukuli 50 eiro apmērā. Šī iemesla dēļ vadītājam administratīvās atbildības vietā nu draud kriminālatbildība.

Par kukuļa piedāvāšanu valsts amatpersonai ir uzsākts kriminālprocess. Par šādu likumpārkāpumu paredzēta brīvības atņemšana uz laiku līdz pieciem gadiem vai arests, vai piespiedu darbs, vai naudas sods līdz simt divdesmit minimālajām mēnešalgām.

Nozīmēto tiesas sēžu saraksts Preiļu rajona tiesā no 12. līdz 25. novembrim

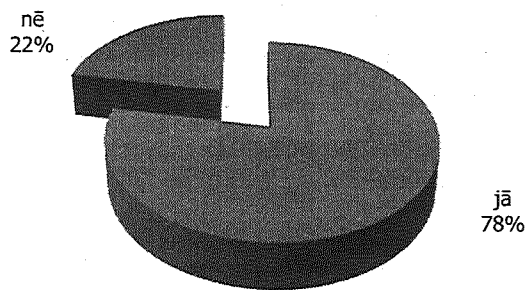
Procesa veids	Tiesas sēdes laiks	Prasītājs	Atbildētājs	Būtība	Tiesas sēdes veids	Tiesnesis
Mutvārdu	12. novembris	Vārkavas novada dome	Elmārs Sparāns	darba tiesisko attiecību izbeigšana	Atklāta	I. Beitāne
Mutvārdu	12. novembris		Gita Vasaraudze	KL 180.p.1.d.	Atklāta	A. Stikāne
Mutvārdu	12. novembris		Jurijs Indrins	KL 180.p.1.d.	Atklāta	I. Stivrīna
Mutvārdu	13. novembris		Eriks Caics, Igors Berezņikovs	KL 175.p.3.d., KL 175.p.3.d.	Atklāta	I. Stivrīna
Rakstveida	14. novembris	Jeļena Zaharova	Māris Podnieks	maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu	—	I. Stivrīna
Rakstveida	14. novembris	Nacionālo bruņoto spēku nodrošinājuma pavēlniecības 3. reģionālais nodrošinājuma centrs	Oskars Heidemanis	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	—	I. Stivrīna
Rakstveida	14. novembris	Nordea bank	Artūrs Petronis	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I. Stivrīna
Rakstveida	19. novembris		Rita Sondore	KL 260.p.3.d.		A. Stikāne
Rakstveida	19. novembris		Kaspars Smits	KL 269.p.1.d.		A. Stikāne
Rakstveida	20. novembris	Citadele banka	Raisa Bajarīnova	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I. Beitāne
Rakstveida	20. novembris	Linda Hiršfelde	Guna Purgāle	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I. Beitāne
Mutvārdu	20. novembris	Latvijas Attīstības finanšu institūcija	Lauris Aglonietis	parāda piedziņa	Atklāta	I. Beitāne
Mutvārdu	20. novembris		Sergejs Boldovenko	KL 175.p.3.d., KL 175.p.3.d.	Atklāta	I. Stivrīna
Rakstveida	21. novembris	Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs	Jevģenijs Berezņaks	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I. Beitāne
Rakstveida	21. novembris	Lateko Līzings	Zigmunds Apšenieks, Inita Slesere	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I. Beitāne
Mutvārdu	21. novembris	GE Money bank	Evalds Daukšts, Vija Daukšte	zaudējumu piedziņa	Atklāta	I. Beitāne
Rakstveida	22. novembris	Privat bank	Aleksandrs Kazakovs	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I. Stivrīna
Rakstveida	22. novembris	Privat bank	Oskars Tabors	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I. Stivrīna
Rakstveida	24. novembris	SIA 24PM	Jevģenijs Kančkovs	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I. Beitāne
Mutvārdu	24. novembris	SEB banka	Sergejs Kolosovs	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	Atklāta	I. Beitāne
Mutvārdu	24. novembris	Veronika Didenko	Vadims Didenko	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	Atklāta	I. Stivrīna
Mutvārdu	24. novembris	Gjensidige Baltic	Diāna Aboliņa-Setlere	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	Atklāta	I. Beitāne
Mutvārdu	24. novembris		Sergejs Bogdanovs	KL 180.p.1.d.	Atklāta	A. Stikāne
Mutvārdu	25. novembris	Jeļena Šica	Preiļu novada dome	prasības pieteikums par privatizācijas objekta dzīvokļa cenas nozīmēšanu un zaudējuma piedziņu	Atklāta	I. Beitāne
Mutvārdu	25. novembris		Vilīs Piziks	KL 231.p.2.d.	Atklāta	A. Stikāne
Mutvārdu	25. novembris		Ivars Broks	APK 175.p.	Atklāta	I. Stivrīna
Mutvārdu	25. novembris		Artis Aglenieks	APK 175.p.	Atklāta	I. Stivrīna

Informācijas avots: www.tiesas.lv
Sagatavoja T.Elste

Aptaujas rezultāti internetā

(no 3. līdz 9. novembrim)

**Vai esat jau pieradis/pieradusi
pie eiro naudas?**



«Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

POLICIJA INFORMĒ

Ieroču īpašnieku zināšanai

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne informē par izmaiņām Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas atļauju sistēmas grupas pieņemšanas laikos.

Turpmāk visos Latgales reģiona pārvaldes iecirkņos būs vienādi pieņemšanas laiki — otrdienās un ceturtdienās no pulksten 9.00 līdz 11.00 un no 13.00 līdz 15.00. **Preiļos apmeklētājus pieņems Talsu ielā 2, 202. kabinetā, tālrunis 65302823.**

Tāpat policija atgādina, ka līdz šī gada 31. decembrim visiem policijā ir jāreģistrē gāzes ieroči. Līdz jābūt personu apliecinošam dokumentam un gāzes ierocim (reģistrācija ir bezmaksas pakalpojums).

Policija brīdina, ka, sākot ar 2015. gada 1. janvāri, policija sauks pie administratīvās atbildības personas, kuras nepiereģistrēs savus gāzes ieročus. Par šādu pārkāpumu Administratīvo pārkāpumu kodekss paredz naudas sodu fiziskām personām no 35 līdz 350 eiro, bet juridiskām personām — no 70 līdz 700 eiro.

**DZĪVOSIM SASKAŅĀ
AR MĒNESS RITMU**

12. un 13. novembrī ir pils Mēness. III Mēness fāze. No 14. līdz 21. novembrim diļstošs Mēness. IV Mēness fāze. 12., 13. un 14. novembrī Mēness atradīsies Lauvas zīmē; 15. un 16. novembrī — Jaunavas zīmē; 17., 18. un 19. novembrī — Svaru zīmē; 20. un 21. novembrī — Skorpiona zīmē.

12. novembrī ir 21. Mēness diena; 13. novembrī — 22. Mēness diena; utt.

12. novembrī — īpaši veiksmīga diena tiem, kuri ļaujas un palaujas ticot — viss notiek istajā laikā un vietā. Laiks veikt ģenerāltīrīšanu — pareizā Mēness cikla dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās, vieglāku enerģētiku. Izmazgātā veļa ir tīrāka. Ķika laiks 11.00 — 21.00.

13. novembrī — nav vēlams karsēšanās saunā, sauššanās solārijā.

14. novembrī — nav vēlams karsēšanās saunā, sauššanās solārijā. Ļaudis vieglāk uzbudināmi, iespējami konflikti. No plkst. 10.30 līdz 24.00 vēlams atslodze, lietojot tikai ūdeni vai nesaldinātu zāļu tēju, bet 12 stundas pirms un pēc šī laika — viegli sagremojamu, liesu ēdienu.

15. novembrī — jāvairās no alkohola lietošanas — šajā dienā tas kaitē vairāk, var radīt problēmas.

16. novembrī — labvēlīga diena kaitīgu ieradumu atmešanai. Īstā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātrāk augtu un frizūra saglabātu formu.

17. novembrī — istā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātrāk augtu un frizūra saglabātu formu. Ķika laiks 13.00 — 21.30.

18. novembrī — ieteicams viegli sagremojams ēdiens. Organismam grūti tikt galā ar treknu, asu ēdienu. Diena piemērota skaistumkopšanai, ādas tīrīšanai, mitrināšanai, sejas maskām, manikīram.

19. novembrī — diena piemērota skaistumkopšanai, ādas tīrīšanai, mitrināšanai, sejas maskām, manikīram. Ļaudis vieglāk uzbudināmi, iespējami konflikti. Ķika laiks 16.30 — 07.30.

20. novembrī — piemērota diena pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai. Laiks veikt ģenerāltīrīšanu — pareizā Mēness cikla dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās, vieglāku enerģētiku. Izmazgātā veļa ir tīrāka.

21. novembrī — labvēlīga diena kaitīgu ieradumu atmešanai. Laba diena pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai. Laiks veikt ģenerāltīrīšanu — pareizā Mēness cikla dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās, vieglāku enerģētiku. Izmazgātā veļa ir tīrāka.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____ Derīgs līdz 13. novembrim.

T	ā	l	r	.															
---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtina — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____
Adrese, tālr. _____
Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 653-07057.

Maksa 0,60 EUR (Ls 0,40) (ar PVN). Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

SPORTS

Starpnovadu sacensībās noskaidroti stiprākie dambretes spēlētāji

Preiļos risinājās Preiļu, Livānu, Riebiņu, Vārkavas un Aglonas novadu skolu komandu sacensības 64 lauciņu dambretē. Tās bija sarīkotas ar mērķi noskaidrot spēcīgākās skolu komandas, kas novadus pārstāvēs trešajā posmā — Latgales reģiona sacensībās. Pirmais posms notika skolās, otrs — novados.

Sacensībās, ko organizēja Preiļu bērnu un jauniešu sporta skola, piedalījās astoņu skolu dambretisti, kopskaitā 84 spēlētāji četrās vecuma grupās, informēja sporta skolas direktora vietniece mācību darbā Žanna Kufina.

2004. gadā dzimušo un jaunāku bērnu — minikadetu grupā uzvarēja Livānu 1. vidusskolas komanda (komandā spēlēja R. Sapožņikovs, K. Sapož-

ņikovs, M. Liepniece, M. Upeniece), otro vietu ieguva Preiļu 1. pamatskolas otrā komanda, trešo — šīs skolas pirmā komanda.

2001. — 2003. gadā dzimušo bērnu — jaunāko kadetu grupā par uzvarētājiem kļuva Livānu 1. vidusskolas dambretisti (I. Štolcers, A. Divra, D. Butlere, L. Ibelgaufte). Otrajā vietā ierindojās Priekule, trešajā — Sīlukalna pamatskolas komanda.

1999. — 2000. gadā dzimušo spēlētāju — vecāko kadetu grupā nepārspēta palika Preiļu 1. pamatskolas pirmā komanda (V. Reinis, A. Matvejevs, L. Tušašova, D. Lauska), otro vietu ieguva Sīlukalna pamatskolas, trešo — Preiļu 1. pamatskolas otrā komanda.

1996. — 1998. gadā dzimušo jauniešu — junioru grupā uzvarētāju gods pienācās Livānu 2. vidusskolas komandai (V. Ivanovs, A. Ivanovs, A. Bogdanova, A. Petrova). Otrajā vietā — Preiļu Valsts ģimnāzijas

dambretistu pirmā komanda, trešajā — šīs skolas audzēkņu otrā komanda.

Dambretes sacensību ceturtais posms — finālsacensības komandām notiks 2015. gada 18. aprīlī Bauskā.

Sacensības finālturnīros tiek rīkotas trīs vecuma grupās: U - 16 grupā piedalās 1999. gadā dzimušie un jaunāki audzēkņi, U - 14 — 2001. gadā dzimušie un jaunāki, U - 11 grupā piedalās 2004. gadā dzimušie un jaunāki audzēkņi.

Finālsacensībās, neatkarīgi no reģionu sacensībās gūtajiem rezultātiem, ir tiesības piedalīties tām skolu komandām, kuras ierindojās labāko skaitā LR 67. spartakiādes finālsacensībās: U - 16 un U - 11 vecumā grupās — Preiļu 1. pamatskolas komandai, U - 14 grupā — Livānu 1. vidusskolas komandai.

L. Rancāne

**Šonedēļ populārākie vārdi —
Mārtiņš un Jevgeņija**

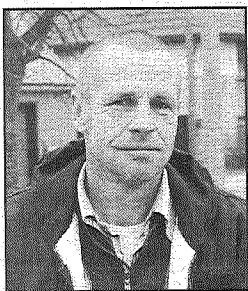
Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) ledzīvotāju reģistra statistikas dati liecina, ka no kalendārā iekļautajiem personvārdiem šonedēļ vispopulārākais vārds ir Mārtiņš (13166), savukārt no sieviešu vārdiem — Jevgeņija (1351).

10.11.2014. — 16.11.2014. vārda dienas svini:

Datums	Vārds	Skaits	T.s. dzim. šogad	Rīga	Rīgas rajons	Citur Latvijā
10.11.	MĀRTIŅŠ	13166	86	3016	1459	Cēsu raj.-575
10.11.	MĀRCIS	2414	51	471	240	Talsu raj.-157
10.11.	MARKS	2511	143	1076	302	Daugavpils-137
10.11.	MARKUSS	3499	182	714	399	Liepāja-184
11.11.	OJĀRS	1597	4	431	150	Tukuma raj.-77
11.11.	NELLIJA	1193	21	308	84	Jelgava-61
11.11.	RAINERS	923	18	137	84	Ogres raj.-54
12.11.	KAIJA	98	0	28	14	Valkas raj.-7
12.11.	KORNĒLIJA	87	0	20	6	Rēzeknes raj.-9
13.11.	EIŽENS	89	0	36	8	Liepāja-7
13.11.	JEVGENIJS	3376	3	1126	253	Daugavpils-855
13.11.	JEVGENIJA	1351	2	489	108	Daugavpils-256
14.11.	FRICIS	239	7	54	16	Talsu raj.-33
14.11.	VIKENTIJS	129	1	32	7	Daugavpils-13
14.11.	VINCENTS	118	4	28	10	Krāslavas raj.-13
15.11.	LEOPOLDS	143	0	57	9	Rēzeknes raj.-8
15.11.	UNDĪNE	435	17	87	56	Madonas raj.-24
15.11.	UNDA	98	2	15	11	Cēsu raj.-18
16.11.	BANGA	14	0	5	0	Alūksnes raj.-3
16.11.	GLORIJA	147	6	56	12	Ogres raj.-8

Sakarā ar līdzšinējā Preiļu novada domes priekšsēdētāja Alda Adamoviča ievēlšanu 12. Saeimā notiks jauna domes priekšsēdētāja vēlēšanas. Šajā sakarībā «Novadnieks» ielu intervijā jautāja Preiļu novada iedzīvotājiem:

Kas, jūsuprāt, ir jāievēl par Preiļu novada domes priekšsēdētāju?

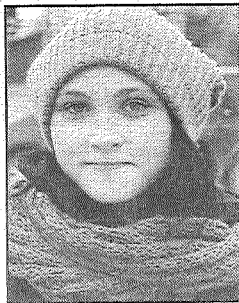


Aldis:
— Smags jautājums. Manuprāt, neviens nebūs tik piemērots šim amatam kā līdzšinējais mērs. Viņš daudz darīja, attiecībā ar iedzīvotājiem bija vienkāršs, palīdzēja atrisināt jebkuru jautājumu.

Nevaru dot priekšroku nevienam no deputātiem, lai izvēlas viņi paši. Mēs, iedzīvotāji, tāpat nevaram neko iespaidot. Lai vai kurš tiktu ievēlēts, nedomāju, ka būs labāks par iepriekšējo priekšsēdētāju. Galvenais, lai būtu cilvēcis, lai neslietu degunu mākoņos un lai tiktu paveikts tikpat daudz labu darbu kā Adamoviča laikā.

Santa:

— Es visus domes deputātus nezinu, bet no tiem, kurus pazīstu, gribētu, lai par domes priekšsēdētāju kļūtu Juris Ertis. Viņš ir labs skolotājs, būtu labs vadītājs — precīzs, punktuāls, pretimnākošs. Šādas īpašības derētu arī domes vadītājam.



Daiga:
— Manuprāt, par domes priekšsēdētāju vislabāk derētu Juris Ertis. Viņš ir gudrs, daudz zina. Taču būtu žēl, ja viņš vairs nevadītu stundas skolā. Vislabākais būtu, ja vadītu domi un reizē arī strādātu kā skolotājs. No jaunā domes priekšsēdētāja gribētu palūgt, lai Preiļu Valsts ģimnāzijā iekārtotu vizuālās mākslas klasi. Tagad ģimnāzistiem uz vizuālās mākslas stundām ir jāiet vai nu uz Preiļu 1. pamatskolu vai uz mūzikas un mākslas skolu.



Velta (atteicās fotografēties):

— Manas domas ir tādas, ka par domes priekšsēdētāju jāievēl Maruta Plivda. Viņa ir ļoti uzņēmīga, ar lielu atbildības izjūtu. Vienmēr atbalsta ģimeņu un bērnu intereses gan bērnudārzā, gan skolā. Cilvēcīgās attiecībās viņa ir laipna, vienkārša, bet pats galvenais — Marutai Plivdai ir ļoti liela atbildības izjūta. Bez tam sen Preiļu mēra amatā nav bijusi sieviete. Jaunajam domes priekšsēdētājam jāturpina iesāktie darbi, sevišķi jāpievērš uzmanība mikrorajonu labiekārtošanai — pagalmiem, bērnu rotaļu laukumiem.

Viktorija:

— Manuprāt, vislabākā būtu Ārija Vucāna kandidatūra. Viņš ir enerģisks, ienestu domē jaunās vēsmas. Sevi parādījis kā spējīgs uzņēmējs. Ārēji ir respektabls, kas nav mazsvarīgi. Man patika Alda Adamoviča darbs, tāpēc es gaidu, lai jaunais mērs turpinātu iesāktos darbus.



L. Rancāne
Foto: I. Kirilova

SLUDINĀJUMI

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, zirgus.

Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 26142514, 20238990.



SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus. Svāri. Samaksa tūlītēja. Tālr. 28761515.

Pērk piena bulliņus no 14 dienu vecuma. Tālr. 29698483

SIA Lauku Miesnieks iepērk mājlopus. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20207132.

Mācību centrs “EVA-93” organizē mednieku kandidātu kursus. Kursu sākums 22.novembrī 2014.gada, pulksten 9.00, Preiļos, Raiņa bulvārī 13. Pieteikties pa telefonu 29240545, 65307134 vai e-pastu: eva93@apollo.lv

Savāksim nevajadzīgu sadzīves tehniku (ledusskapjus, gāzes plītis, TV un t.t.). Tālr. 27540758.

IEPĒRK METĀLLŪŽŅUS. Augstas cenas. Strādājam jebkurā laikā. Tālr. 29198531.

Pērk senās lietas, antikvariātu. Tālr. 22068511.

IEPAZĪŠANĀS

Gaidu kārtīgu no 65 gadiem vecu saimnieci un nākamo dzīves biedri lauku mājās Viļānu novadā. Tālr. 26305927.

PĀRDOD

grūsnu tell. Tālr.65343064; AUDI 80 (1990. g. izl., EUR 600. T.29438541;

AUDI A6 AVANT (1995. g. izl., tumši zilā krāsā, 2,0, benzīns, 85 kW, tumši zilā krāsā, labā stāvoklī, TA līdz 14.05.2015., klimata kontrole, el. logi, el. spoguļi, lietie diski, EUR 1550, tirgošanās). T.29213012;

CHRYSLER VOYAGER (3,3, 1996. g. izl., benzīns/gāze, automāts, zaļā met. krāsā, TA, ādas salons, 7-vietīgs, lietie diski, el. stikli, el. spoguļi, relingi, kruīzkontrolle, signalizācija). T.26351451;

MAZDA 626 (1998. g. izl., 2,0, EUR 900 T.29438541.

Turpinās preses izdevumu abonēšana 2015. gadam

**“NOVADNIEKA”
cena
2015. gadam**

Abonēšanas indekss 3033

Abonēšanas periods	Fiziskai persona	Juridiskai personai
1 mēnesis	4,80	6,05
3 mēneši	14,40	18,15
6 mēneši	28,80	36,30
Gads	57,60*	72,60

* Abonē gadam redakcijā un maksā par 11 mēnešiem – 52,80 EUR.

Abonementa noformēšanas maksa, abonējot pasta nodaļā vai pie pastnieka – EUR 0,71,

abonējot www.abone.pasts.lv – EUR 0,00 un zvanot pa informatīvo tālruni 67008001 vai 27008001 – EUR 0,85

Vēl lētāk un izdevīgāk “NOVADNIEKU” ir abonēt redakcijā, zvanot uz redakciju pa tālruni **653 07057** vai mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā “Abonēšana”. Ietaupīsit abonementa noformēšanas maksu (0,71 x 12 = 8,52) un, abonējot uz gadu, maksāsit par EUR 4,80 mazāk. Kopā ietaupīsit EUR 13,32!

Ja “NOVADNIEKS” būs abonēts uz 3, 6 un 12 mēnešiem, varēsiet bez maksas laikrakstā ievietot attiecīgi — 1, 2, 4 — bezmaksas privātsludinājumus. Šiem abonentiem 2015. gadā redakcijā būs pieejami bezmaksas juridiskie pakalpojumi.

Tiem, kuri nebūs paspējuši abonēt “NOVADNIEKU”, būs iespēja izmantot pakalpojumu “ABONĒ SODIEN, saņem pēc DIVĀM DARBA DIENĀM”. Pakalpojums ieejams redakcijā un visās “Latvijas Pasta” nodaļās, kā arī vietnē www.abone.lv.

**ABONĒŠANAS
KAMPAŅA 2015. GADAM
ILGS LĪDZ
28. DECEMBRIM.**

**NEATLIECIET
UZ PĒDĒJO BRĪDI!**

NOVADNIEKS

